

Rendkívüli megbeszélés a prefektúrán

Megoldást keresnek az Azomureş helyzetére

Fotó: Nagy Tibor

Az Azomureş vegyipari kombinát helyzétéről tartottak rendkívüli megbeszélést április 9-én, csütörtökön a Maros Megyei Prefektúrán. A tanácskozáson számos helyi szakszervezeti és parlamenti képviselő is részt vett.

Szeredai Vivien

A találkozó után tartott sajtótájékoztatóon Călin Cocîş, a Frăția Szakszervezeti Szövetség elnöke elmondta: a beszélgetésen eldőlt, hogy jövő héten a Maros megyei parlamenti képviselők közösen tárják a kormány elé a problémát, amire nem helyileg, hanem országos szinten kell megoldást találni. Kiemelte, hogy rendkívül fontos lenne újraindítani az üzemet, mivel

2500 család megélhetése forog kockán. Az alkalmazottak 80 százaléka a hónap végéig még technikai munkanélküliségen van, ezért május 1-ig mindenképp megoldást kell találni.

Emil Almăşan, a kombinát Alternativa 2002 Szakszervezetének elnöke kiemelte, hogy az üzem bezárása nem csak az alkalmazottakra

(Folytatás a 4. oldalon)

Ne feledje

idejében
megújítani
előfizetését!

Ha előfizet, biztosan
kézhez kapja,
olcsóbban,
mint ha megvásárolná!

Magyarellenes uszítás Bölönben

Húsvét első napján, miközben a helyi közösség bensőségesen ünnepelt, a Calea Neamului nevezetű csoport tagjai zászlókkal végigvonultak a falu utcáin.

3.

Regény egy letűnt világról, életérzésről

Néhány napja érkezett meg a nyomdából Kovács Levente tanár, rendező, író Tűzek és hamvak című regénye.

4.

Hatalmas lépés az élvonal irányába

Újabb hatalmas lépést tett a Virágok Ligája felé a marosvásárhelyi városi sportklub női kézilabda-csapata.

10.

INGYEN FIZIOTERÁPIA
küldőpapírral!

ÁPRILISI AJÁNLAT:
+ 3 nap BÓNUSZ
INGYEN!

- Ingyenes kivizsgálás és kezelés küldőpapírral!
- Fiatal és jól képzett személyzet!
- Performáns és modern gépek!

Marosvásárhely,
Hadseregter 45 szám
Tel: 0772 070 391

AKTUÁLIS

Botrányszag a bankvilágban

Benedek István

Az utóbbi napok hírei szerint csattanós botrányszag alakul a hazai bankpiacon, miután a versenytanács hosszú idő után benézett a pénzintézetek körme alá, és a jelek szerint nem talált mindent rendben. Az ügyben akár euróban hétszámjegyű bírságok is várhatók heteken belül.

Az ügyről az egyik érintett bank adott hírt a tőzsdén, ennek nyomán több hírportál is írni kezdett az ügyről. Ezek alapján már jó ideje zajlik egy vizsgálat a bankközi alapkamat számítási módja kapcsán, és úgy tűnik, a bankok összejárhatnak annak érdekében, hogy ezt a mutatót felfele srófolják, ami az ügyfelek zsebében is kurtította.

(Folytatás a 3. oldalon)

napár
Isten éltesse!

ÁPRILIS

10

6:46 3:36
20:03 11:47

A nappal hossza:
13 óra 17 perc

PÉNTEK

Ma **ZSOLT**,
holnap **LEÓ** és **SZANISZLÓ** napja

Az év 100. napja, hátravan 265 nap

IDŐJÁRÁS

Zápor lehetséges

Hőmérséklet:
max.: ... 11°C
min.: ... 0°C

LEÓ: görög eredetű (Leon) férfinév, latin alakváltozatból származik, jelentése: oroszlán.

SZANISZLÓ: szláv eredetű férfinév, amely a Stanislav névből származik. Jelentése: állandó dicsőség.

VALUTAÁRFOLYAM
BNR: 2026. április 9.

1 €	5,0937 lej
1 \$	4,3629 lej
100 Ft	1,3470 lej
1 g arany	663,3213 lej

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadjuk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 10–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0728-082-259.

MEGYEI HÍREK

Az anyakönyvi hivatal és a személyi nyilvántartó ünnepi programja

Április 10–13. között a marosvásárhelyi önkormányzat anyakönyvi szolgálatánál a haláleseteket az alábbi időpontokban lehet bejelenteni: április 10-én, pénteken: 9–11 óra között; április 11-én, szombaton: 9–12 óra között; április 12-én, vasárnap: 9–11 óra között; április 13-án, hétfőn: 9–11 óra között. További információk a halálesetek bejelentéséről a következő telefonszámon kérhetők: 0265/268-330, 172-es mellékszám. A Személynyilvántartó Szolgálat április 10-én, pénteken és 13-án, hétfőn nem fogad ügyfeleket. Április 14-étől minden hivatalban a szokásos program szerint lesz az ügyfélfogadás.

Bolyai iskolák találkozója

Marosvásárhelyen április 15–18. között kerül sor a Bolyai iskolák találkozója (BIT), amelyen a Kárpát-medencéből kilenc neves oktatási intézmény vesz részt. A rendezvény célja a Bolyai nevet viselő tanintézmények közötti kapcsolatok ápolása, valamint a közös kulturális és tudományos örökség megőrzése. Magyarországról itt lesznek a budapesti, a kecskeméti, a mosonmagyaróvári, az ócsai, a salgótarjáni, Kárpátaljáról az akna-szlatinai, Vajdaságból a zentai Bolyai nevet viselő tanintézmények képviselői. A házigazda a marosvásárhelyi Bolyai Farkas Elméleti Líceum. A megnyitónapság április 15-én 19 órakor kezdődik a líceum dísztermében, a gálaműsor pedig április 17-én 18 órakor. Szombaton 10 órakor az eredményhirdetésre és a vándorbot átadására kerül sor – tájékoztatott Hajdú Zoltán igazgató.

Közösen kitakarítjuk!

Április 18-án, szombaton a Marosvásárhelyi Rádió ismét megszervezi közösségi takarító akcióját, ahol partnereivel és hallgatóival együtt megtisztítják a Maros partját (a marosvásárhelyi és maroszentgyörgyi szakaszon) – mert számít, hogy milyen környezetben élünk, és mit hagyunk magunk után. A szervezők biztosítják a zsákokat, kesztyűket és a jó hangulatot, a résztvevőknek csak a lelkesedésüket kell vinni. Találkozó a kompnál délelőtt 10 órakor.

Együtt a közösségért – XXIII. civil vásár

Idén is találkozási lehetőséget kapnak a marosvásárhelyi és Maros megyei civil szervezetek és a közösség: május 6-án és 9-én kerül megrendezésre a XXIII. Együtt a közösségért civil szervezetek vására. A rendezvény célja, hogy közelebb hozza egymáshoz a civil szervezeteket, a közigazgatás képviselőit és a közösség tagjait, teret adva a párbeszédnek, az együttműködésnek és a helyi kezdeményezések bemutatásának. Az eseményt a Divers Egyesület, a Maros Községi Alapítvány, az Alpha Transilvană Alapítvány és a Măini Unite Egyesület szervezi.

Hírszerkesztő: Szer Pálosy Piroska

Megjelent a Korunk áprilisi lapszáma

A lapszám a divattal mint alakító-közvetítő közeggel, transzkulturális jelenséggel foglalkozik, többféle aspektusát vizsgálja. Tamás Ildikó a divat kultúraformáló és társadalmi szerepeivel foglalkozik egy kiválasztott magyar ruhamárka, a Süel példáján keresztül, Egri Petra arról ír, hogy miképpen értelmezhető a Budapesten és Míkónoszon is jelen lévő Anna Amélie divatmárka működése és identitása Ulrich Beck globalizációelméletének tükrében, Keszeg Anna a kortárs divat időparadoxonára világít rá, Tömő Ákos a szocialista divatot értelmezi újra, míg Maksa Gyula a párdumintán keresztül a kortárs afropolita képregényben megjelenő divatot mutatja be. Bagyura Márton és Jáger Luca a digitális térben értelmezi a divatot és időskort, Gulyás Klára a romák öltözködési stratégiáiról ír, Orbán Jolán a Viktor&Rolf-féle dekonstruktív divatnyilatkozatokat értelmezi, míg Bókay Antal Alexander McQueen divatperformanszát értelmezi pszichoanalitikus módszerekkel. A lapszám további tanulmányait Szélpál Livia, Zay Orsolya, Prém Kata Zsófia, M. Nagy Emese, Esküdt Judit, Kollár Csilla és Rüszt-Fogarasi Enikő jegyzi, míg a Téka rovatban Demény Péter, Bakos Áron, Restás Attila és Kincses Edina ír. (közlemény)

KORUNK
FÓRUM • KULTÚRA • TUDOMÁNY

BAGYURA MÁRTON
BÓKAY ANTAL
ESKÜDT JUDIT
GULYÁS KLÁRA
JÁGER LUCA
KESZEG ANNA
KOLLÁR CSILLA
MAKSA GYULA
M. NAGY EMESE
ORBÁN JOLÁN
PRÉM KATA ZSÓFIA
RÜSZ-FOGARASI ENIKŐ
SZÉLPÁL LIVIA
TAMÁS ILDIKÓ
TIVADAR ANDREA
TÖMŐ ÁKOS
ZAY ORSOLYA

4
III. FOLYAM
2026.
ÁPRILIS

DIVAT

Kedves olvasóink!

Az ortodox húsvéti munkaszüneti napokon hirdetési irodánk nyitvatartása a következőképpen módosul:

- **április 10.: 10–13 óra között nyitva;**
- **április 11., 12.: ZÁRVA;**
- **április 13., hétfő: 10–14 óra között nyitva.**

Az április 10-i lapszám után a következő április 14-én, kedden jelenik meg.

Időközben a sürgős apróhirdetéseket (gyászjelentés, részvénynyilvánítás) a 0728-082-259-es telefonszámon fogadjuk, és a lap internetes felületén megjelentetjük. Az előfizetést is ugyanezen a számon lehet jelezni.

Népújság

Kirándulás Zágonba

A Maros Megyei Magyar Nyugdíjasok Klubja kirándulást szervez április 25-én (szombaton) Zágonba, Mikes Kelemen szülőfalujába. Indulás reggel 7 órakor, pihenő 9–9.30 órakor a Fekete-erdőnél. Érkezés Zágonba 11.30-kor, a szülőház és a múzeum látogatása: 11.30–13.00. Indulás Kezdivásárhelyre 13.30-kor, ebéd Kovásznán 14.00 órától. Kézdivásárhelyen főtéri séta: 15.30–16.30. Indulás haza: 16.30. Pihenő a Nyerges-tetőn, a kopjafáknál. Érdeklődni a 0265/264-442 vagy 0744-928-299 telefonszámon lehet, naponta 9–14 óra között. Feliratkozni a Kosuth Lajos (Călărașilor) utca 18. szám alatt (megyei RMDSZ).

RENDEZVÉNYEK

Kamarazene- és szólóhegedűest

Kurtág György zeneszerző, zongoraművész Szálkák című kamarazeneestjét lehet meghallgatni április 14-én, kedden 19 órától a Kultúrpalota Kistermében. Közreműködik: Gebe-Fügi Renáta soprán, Réman Gergely cimbalom-, Trombitás István hegedű- és Réman Zoltán klarinétművész. Műsoron: Kurtág György-művek. 15-én, szerdán 19 órától szintén a Kisteremben Liviu Prunaru hegedűművész estjére várják a klasszikus zene kedvelőit. Műsoron: Bach-, Wieniawski-, Enescu- és Paganini-művek.

A Mátyás király álruhái Marosvásárhelyen és Szászrégenben

Április 15-én, szerdán és 16-án, csütörtökön délelőtt 10 órától a marosvásárhelyi, kövesdombi székházban látható a Maros Művészegyüttes Mátyás király álruhái, avagy Három mese Mátyásról című táncjátéka. 17-én, pénteken szintén 10 órától a szászrégeni Eugen Nicoară művelődési házban mutatja be a társulat az előadást. Rendező: Varga János, zene: Bonczó István. Jegyinformációk a 0757-059-594-es telefonszámon kérhetők.

Zenés mesekuckó az Arielben

Április 15-én, szerdán 18 órától zenés mesekuckóba várják a 4 év fölötti gyermekeket az Ariel színház második emeleti termébe. Az egyórás együttlétben a zenés foglalkozás mellett mesehallgatás is lesz. A helyek korlátozott száma miatt a részvételhez előzetes bejelentkezés szükséges a naponta 9 és 13 óra között hívható 0770-996-416-os telefonszámon vagy az anghieniko@gmail.com e-mail-címen.

Kovács Levente könyvbemutatója

Kovács Levente újra írói minőségében áll marosvásárhelyi közönsége elé. Hatodik regényét mutatják be a Bernády Házban április 15-én 18 órakor. A kolozsvári diákeveit felidéző könyv a múlt század hetvenes időszakát eleveníti fel. A bemutatón közreműködik Márton Emőke Katinka és Szász Anna, valamint Kardos Zoltán és Bodoni Ildikó.

Tavaszköszöntő bál

A hagyományörzők csoportja tavaszköszöntő bált rendez április 12-én, vasárnap a Darina Dacia komplexumban. A jó hangulatról Ábrám Tibor gondoskodik. Minden érdeklődőt szívesen látnak, kicsitől nagyig. Bővebb információkkal a 0744-118-436-os telefonszámon Toldi Gyöngyi szolgál az érdeklődőknek.

NÉPÚJSÁG
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
FŐSZERKESZTŐ-HELYETTES:
Vajda György
LAPSZERKESZTŐ:
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Mezey Sarolta, Kaáli Nagy Botond, Nagy-Bodó Szilárd, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálosy Piroska, Szeredai Vivien. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Szabó Ivett.
TÖRDELÉS: Donáth-Nagy György, Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi. **FŐKÖNYVELŐ:** Nagy Melinda. **REKLÁM-LAPTERJESZTÉS:** Madaras Éva Adrienn.
APRÓHIRDETÉS: Petres Emília. Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujasg.ro
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujasg.ro **E-mail:** nepujasg@e-nepujasg.ro
Telefon: titkárság: 0265-266-780; tel/fax: 0265-266-270. **Nyomda:** Palatino. A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, a postásoknál és a szerkesztőségben: tel. 0728-082-259.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15, péntek: 9–14 óra között, szombat, vasárnap: zárva.

6423578000069
ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

Magyarellenes uszítás Bölönben

Meggyalázták a húsvétot

2026 húsvétján, Krisztus feltámadásának ünnepén olyan esemény zajlott le Bölönben, amely mélységes aggodalmat és visszatetszést keltett az erdélyi magyar közösségben. Húsvét első napján, miközben a helyi közösség bensőségesen ünnepelt, a Calea Neamului nevezetű csoport tagjai zászlókkal végigvonultak a falu utcáin, hangoskodva, indulatos, provokatív és félelemkeltő megnyilvánulások kíséretében. A történetek nemcsak az ünnep méltóságát sértették meg, hanem közvetlenül érintették az itt élő magyar közösség biztonságérzetét is.

„A józan emberi gondolkodás és viselkedés minden erkölcsi normáját felülírja az, amit Bölönben véghezvittek” – fogalmazott Kozma Albert bölöni unitárius lelkész, aki közösségimédia-oldalán hívta fel a figyelmet a történetekre.

A lelkipásztor a felvonuláson elhangzott történelmi állításokkal kapcsolatban így fogalmazott: „Az, aki nem ismeri térségünket, és elolvassa ezeket a történeteket, arra gondol, hogy itt évszázadokon keresztül kegyetlen és embertelen bánásmódban volt része a románságnak, hogy a magyarok kifosztották az ártatlan románokat, sőt még a templomaikat is elvették. Ezek mítoszba illő, kitalált történetek, amelyek szembemennek mindazzal, amit levéltári forrásokra – latin, német és magyar dokumentumokra – támaszkodó kutatások feltártak Bölön múltjáról.”

Különösen aggasztó, hogy az események kapcsán felmerült Ovidiu Anastazie Gaitean ortodox lelkész neve is. A vele foly-

tatt egyeztetés során egyértelművé vált, hogy nem ő áll a felvonulás során elhangzott kijelentések mögött, és megerősítette, hogy Bölönben a különböző nemzetiségű közösségek békében éltek egymás mellett. Ez ugyanakkor világosan mutatja, milyen könnyen használják fel egyházi szereplők nevét és tekintélyét olyan narratívák terjesztésére, amelyeknek nincs valós alapjuk. A történetek túlmutatnak egy egyszeri eseten. A térségben ennek a szervezetnek nem ez az első megnyilvánulása, ami sajnálatos módon szinte mindig következmények nélkül marad az állami szervek részéről. Ismert, hogy a provokatív eseményt szervező Calea Neamului csoport áll az úzvölgyi katonatemetővel kapcsolatos súlyos incidensek mögött is.

A Mikó Imre Jogvédelmi Szolgálat jelzi az esetet a Diskriminációellenes Tanácsnak, és mélységesen elítéli, hogy egy közösség vallási ünnepét ilyen módon megzavarják.

„Egyértelmű határt kell húzni minden gyűlöletkeltő, uszító megnyilvánulással szemben. Megdöbbenőnek tartom, hogy már a húsvétot sem tartják egyes román szélsőséges szervezetek tiszteletben – ez egy új vörös vonal” – fogalmazott Benkő Erika, a Mikó Imre Jogvédelmi Szolgálat vezetője.

Bölönben a közösségek eddig békében éltek egymás mellett. Ezt a békét meg kell őrizni. A józan ész, az egymás iránti tisztelet és a felelős közéleti magatartás nem választható lehetőség, hanem alapkövetelmény egy civilizált társadalomban. (közlemény)

Izrael továbbra is támadja a Hezbollahot

Dél-Libanonban

Az izraeli hadsereg az Iránnal létrejött tűzszünet ellenére tovább harcol a Hezbollah libanoni síita mozgalommal Dél-Libanonban.

A Hezbollah Libanonból indított rakétái és drónjai miatt Izrael északi határán, Kirjat Smóne városban háromszor rendelkeztek el légiriadót csütörtökön – jelentette a hadsereg polgári védelmi egysége.

A katonaság szerdán Bejrútban likvidálta Ali Juszej Harzit, a Hezbollah főtitkárának, Naim Kászemnek a személyi titkárát és egyben unokaöccsét – jelentette be a hadsereg szóvivője. Emellett két központi hidat is támadtak, amelyeket a Hezbollah fegyveresei északról délre történő átkelésre használtak a Litáni folyón.

A szerda hajnalban bejelentett kéthetes tűzszünet nyomán az izraeli rendőrség ismét megnyitotta az imádkozók előtt Jeruzsálemben a Templomhegyet. Csütörtök reggel muzulmán imádkozók és izraeli turisták látogathattak el az iszlám harmadik legszentebb helyére, az Al-Aksza mecsethez, ahol egykor a zsidók első és második Szentélye is állt.

Rivka Friedman-Feldman, a Benjámin Netanyahu miniszterelnök korrupciós perében eljáró bírói tanács vezetője bejelentette, hogy folytatódnak a büntető tárgyalások vasárnaptól. A megszakított rendben, vasárnap, hétfőn, kedden és szerdán zajlanak majd a per meghallgatásai.

A pénzügyminisztérium szóvivője közölte, hogy nincsenek szabad költségvetési források az oktatási minisztérium Nyári iskola programjának bővítésére, és a háború miatt megszakadt tanév meghosszabbítására. A tárca szerint az oktatási minisztérium nem egyeztetette velük terveit, de megviz-

sgálhatják közösen, hogy milyen pénzeket csoportosíthatnak át erre a célra.

Előzőleg Joáv Kis oktatási miniszter bejelentette, hogy bővíteni kívánja a Nyári iskola programot, hogy ne csak a harmadik, hanem a kilencedik osztályig terjedjen, és három héttel meghosszabbítaná a tanévet, miután a tanulók Izraelben bő egy hónapon át iskolai szünetet kaptak, illetve távoktatásban vettek részt az iráni háború miatt.

A kéthetes tűzszünetig Irán körülbelül 650 rakétát lőtt ki Izraelre. Ezek közül legalább 16 lakott területen csapódott be. 60 rakétát kazettás robbanófejvel szereltek fel, amelyek Izrael fölött nyíltak szét. Ezek 10 embert öltek meg, és országsszerte több száz helyszínen okoztak pusztítást. 24 ember halt meg iráni rakéták következtében Izrael és Ciszjordánia területén. Négyen akkor vesztették életüket, amikor óvóhely felé siettek. Rajtuk kívül ketten Libanonból érkező tűz következtében haltak meg, egy további személy pedig az izraeli hadsereg tévedésből leadott lövése miatt.

Az egészségügyi minisztérium adatai szerint legalább 7100 embert szállítottak kórházba, közülük mintegy százan még mindig kórházi kezelés alatt állnak. A legsúlyosabb csapás Bét Semesben történt, ahol 9 ember halt meg.

A legtöbbször Izrael középső részét vették célba az iráni rakéták, ahol 183-szor rendelkeztek el légiriadót. Az adóhatóság adatai szerint március végéig mintegy 23 ezer kártérítési igényt nyújtottak be, de a végső szám várhatóan ennél magasabb lesz. Több mint 15 ezer kérelem épületeket ért károk miatt érkezett; 2200 a lakások berendezését és ingóságokat ért veszteség, és legalább 5300 járműveket ért károk miatt. (MTI)

ORSZÁG – VILÁG

Az államfő üdvözölte a tűzszünetet

Üdvözölte szerdán Nicușor Dan román államfő az Egyesült Államok és Irán közötti, két hétre szóló tűzszünetet. Hozzátette: Románia kész támogatni a folyamatban lévő erőfeszítéseket. Az államfő bejegyzésében emlékeztetett, hogy a hetek óta tartó konfliktus világszerte és Európában is az energia- és élelmiszerárak aggasztó mértékű emelkedését eredményezte a családok és a vállalatok számára. (MTI)

Jövő héten kezdenek tárgyalni a Pfizer képviselőivel

Az egészségügyi miniszter és a pénzügyi tárca vezetője jövő héten az Egyesült Államokba utazik elkezdeni a tárgyalásokat a Pfizer vállalattal képviselőivel – jelentette ki szerda este Ilie Bolojan miniszterelnök, aki szerint Románia az Európai Bizottságtól is támogatást kér a vakcinabeszerezési perrel kapcsolatban. Az egyik brüsszeli elsőfokú bíróság múlt heti döntésével a megrendelt, de végül át nem vett koronavírus elleni oltóanyagok kifizetésére kötelezte Romániát és Lengyelországot. Az alapfokú ítélet szerint Romániának 600 millió eurót, Lengyelországnak 1,3 milliárd eurót kellene kifizetnie az oltóanyagot gyártó Pfizer/BioNTech vállalatnak. A Victoria-palotában tartott szerdai sajtótájékoztatón a kormányfő elmondta, várhatóan két héten belül megkapják az ítélet indoklását. Ezután egyrészt meg kell találni a módját annak, hogy a tárgyalások idejére ne számoljanak fel késedelmi kamatot, másrészt pedig az ügyvédekkel és a hasonló helyzetben levő Lengyelország illetékeseivel való egyeztetés után el kell döntenie, hogy megfellebbezik-e a döntést. (Agerpres)

Mircea Lucescu emléke előtti tisztelgéssel kezdődött a csütörtöki kormányülés

Az Ilie Bolojan vezette kormány tagjai egyperces csenddel emlékeztek meg csütörtöki ülésük elején a héten elhunyt Mircea Lucescu labdarúgóedzőről – derül ki a kormány Facebook-oldalán közzétett bejegyzésből. Az ülés előtt a miniszterelnök leróta kegyeletét a román válogatott egykori szövetségi kapitányának a bukaresti Nemzeti Arénában felravatalozott koporsójánál. Bolojan részvételét fejezte ki a legendás edző fiának, Răzvan Lucescunak és az unokájának, Mircea Lucescunak. „Mircea Lucescu a kiválóság szimbóluma volt, Románia nagykövete a világban, egy olyan ember, aki a szenvedélyével, a fegyelmével és teljesítményeivel egész generációkat inspirált. Isten nyugtassa békében!” – írta később egy Facebook-bejegyzésben a kormányfő. (Agerpres)

Fokozott rendőri jelenlét az ortodox húsvéti hosszú hétvégén

Az ortodox húsvét alatt naponta több mint 24 ezer belügyi dolgozó teljesít majd szolgálatot – nyilatkozta csütörtökön Monica Dajbog belügyminisztériumi szóvivő. A szaktárca Facebook-oldalán közzétett videóüzenetben a szóvivő közölte, fokozott rendőri jelenlétre lehet számítani a forgalmasabb utakon és az autópályákon, valamint a turisztikai célpontoknál. A rendvédelmi szervek, a katonai tűzoltók és a SMURD-egységek a templomok közelében is jelen lesznek. Az ünnepi szertartásokra összesen mintegy 2,3 millió hívót várnak. (Agerpres)

Botrányszag a bankvilágban

(Folytatás az 1. oldalról)

A szóban forgó alapkamat kiszámítását a jegybank felügyeli, gyakorlatilag az történik, hogy a rendszerben érintett bankok naponta beküldenek egy értéket, ezekből a legalacsonyabbat és a legmagasabbat ejtik, a többi átlagolják. Az eredmény egy szám lesz, amellyel a banki dokumentumokban ROBOR néven lehet találkozni, és ez az érték beépül a fogyasztási hitelek kamatjába is. Így lesz érintett benne a fogyasztó, akinél a magasabb ROBOR magasabb havi törlesztőt jelent.

Az eddigiekből úgy tűnik, a versenytanács

már hetek, vagy akár hónapok óta elkezdette ezt a vizsgálatot, sajtóhírek szerint banki vezetők telefonos és e-mailes üzenetváltásait is vizsgálták, és azzal gyanúsíthatják a bankokat, hogy összejátszhattak a ROBOR mesterséges növelése érdekében. Egy ilyen vizsgálat nem rövid, több szakaszból álló folyamat, az úgy jelenleg ott tart, hogy a versenytanács már elküldte a bankoknak a jelentését – ez szivárgott ki a nyilvánosság elé –, amire az érintetteknek egy hónapjuk van válaszolni.

Az is beszédes, hogy az első hírmorzások

előbukkanását követően több érintett bank is jelezte, hogy megkapták a jelentést. Egyesek azt közölték, hogy náluk minden a lehető legnagyobb rendben van, de olyan bank is szólalt meg a kérdésben, amelyik hangsúlyozta, nem ért egyet a jelentéssel, és készen áll az igazát a bíróság előtt is megvédeni. Ebből már elég világos, hogy az ügyben bírságok várhatók. És a jelenlegi hazai szabályok szerint a büntetési tételek hasonló esetben az árbevétel 10 százalékáig terjedhetnek, ami eurómillióss összegeket jelenthet. Szóval az ügy várhatóan nagyot fog szólni néhány héten belül.

Azzal nem nagyon lehet megvádolni a versenytanácsot, hogy túl gyakran néznének a bankok körmére alapkamat-kartellezés nyomait keresve. Utoljára 2008-ban végeztek hasonló vizsgálatot, még a nagy pénzügyi válság előtti aranykor végén, amikor a bankok egymást alálicitálva dobálózta a hitelekkel az ügyfelek után, és nem sokakat furdalt a kíváncsiság, hogy miből is adódik össze a törlesztőrészlet. Az akkori vizsgálat eredményeképpen két bankra összesen közel 7,5 millió eurós bírságot szabtak ki. A bankok nem hagyták annyiban, évekig tartó pereskedés lett az ügyből, de nem úszták meg. Hogy a mostani vizsgálat milyen eredményre vezet, azt már heteken belül láthatjuk.

Megoldást keresnek az Azomureş helyzetére

(Folytatás az 1. oldalról)

lenne negatív hatással, hanem a térségre, illetve a teljes román mezőgazdaságra is, eddig itt termelték az országnak szükséges műtrágya jelentős részét.

A szakszervezeti képviselők rámutattak ugyanakkor, hogy az Európai Uniótól importált mezőgazdasági vegyszerek ára az utóbbi időben jelentősen megnőtt, a minőségük azonban elmarad a helyi gyártmányúétól. Kiemelték, hogy kérték a társadalmi párbeszédi bizottság összehívását az Energetikai Minisztériumnál, azonban erre még semmilyen választ nem kaptak. Ha ez április 16-ig nem változik, akkor a szakszervezetek április 20-tól Bukarestben a minisztérium előtt folytatják a megmozdulásokat.

Barabási Antal Szabolcs, Maros megye prefektusa elmondta, hogy a Marosvásárhelyen fennálló problémáról az elmúlt hónapokban írásban többször is tájékoztatták az ország vezetését. Kiemelte többek között, hogy ez maradt Romániában az egyedüli vegyipari kombinát, ezért a megye komoly stratégiai pontnak számít, így az üzem bezárása komoly gazdasági és szociális problémát okozna számunkra. Barabási Antal Szabolcs hangsúlyozta ugyanakkor, hogy a politikai pártok képviselői felismerték a helyzet súlyosságát, és egyetértettek abban, hogy az ügyet közösen kell előterjeszteni a kormánynak.

Kolcsár Károly parlamenti képviselő kiemelte, hogy bár voltak

kritikus hangok az üzem működésével kapcsolatosan, véleménye szerint az elmúlt tíz évben olyan infrastrukturális beruházások történtek a kombinátban, amik ezeket a problémákat jelentősen tompították. Hozzátette, az Azomureşnek nemzetbiztonsági és élelmiszerbiztonsági szerepe van, ezért az ország vezetői rövid és hosszú távú stratégiát kell megfogalmazzanak, mivel nem engedhetjük meg magunknak, hogy egy ilyen fontos létesítmény megszűnjön. Ugyanakkor felhívta a figyelmet arra, hogy a kormány nem szólhat bele két gazdasági szereplő tárgyalásába, jelenleg pedig eladó és vevő közötti tárgyalásról beszélünk, akik erről titoktartási szerződést kötöttek egymással.

Fotó: Nagy Tibor

Kovács Levente: Tüzek és hamvak

Regény egy letűnt világról, életérzésről

Néhány napja érkezett meg a nyomdából Kovács Levente tanár, rendező, író *Tüzek és hamvak* című regénye. A kötet borítóján egy ijedt, szőke kislány tűzcsóvák között lépcsőn szalad fel valahová a felhők közé. Hátlapján pedig, ajánlóként a kötetből vett részlet olvasható, amely a kubai válságra, az atomháború fenyegetésére utal. A borító apokaliptikus ábrázolásán túl a könyv több önéletrajzi epizódot is tartalmaz. A kötetéről a szerzővel beszélgettünk.

Vajda György

– Milyen műfajba sorolható ez a legújabb regény?

– Arra gondoltam, hogy az előző könyvekhez viszonyítva ez a kötet egyfajta váltás. Az előző köteteim inkább tudományos-fantasztikus művekhez sorolnám, amelyek szereplői Közép-Amerikába is elkalandoztak. Ez egy erdélyi történet, amelyben nagyon sok személyes eseményt dolgoztam fel. Elsősorban az 1970 és 1980 közötti kolozsvári egyetemi életet idézi fel, anélkül, hogy pontos utalás lenne erre az időszakra, nem konkrét dokumentarista, hanem leginkább önéletrajzi vonatkozású regényről van szó. Leginkább annak a korszaknak az életérzését, hangulatát idézem fel benne. Ez egy korrajz, amely úgy látatja az akkori világot, mint amikor egy fényképezőgép lencséje egy kicsit homályosan adja vissza a valós képet. Ez már egyfajta távlati rálátás, visszatekintés az akkor történetekre. Nehéz írni arról a korszakról konkrétan, hiszen ahhoz már szociográfia, történelmi kutatás is kell, de ezek nem az én szakterületem. Némiképpen szereplőim beszédmodorával, stílusával, korabeli áthallásos nyelvi fordulatokkal visszaidéztem az egyetemi éveket, de ezek csak hangulati elemeként vannak jelen a kötetben.

– Ha nem titok, akkor elárulhatjuk az érdeklődőknek, hogy milyen konkrét önéletrajzi történetekre épült a regény cselekménye?

– Több évig laktam Kolozsváron, hiszen amellett, hogy ott végeztem ötéves egyetemet, majd a négy évet tartó doktori iskolát, több előadást rendeztem a színházban, és a családi vonatkozásokommal, az első és a harmadik feleségem is kolozsvári volt. Egykori anyósom a műegyetemen tanított, így elég nagy rálátásom volt a kolozsvári egyetemi életre. Persze a sok élményt nem lehet mind megírni, csupán egy epizódot választottam ki, arra építkeznek a regény. Három kolozsvári egyetemi hallgató albertletben lakik egy hóstáti házban. Én is ott laktam négy évig. Ma már kevesen tudják azt, hogy a Hóstát Kolozsvár központjától alig húszpercnyi autózásra olyan volt, mint egy falu. Ezt a városhoz csatolt települést sajnos lebontották. Akkor úgy jártunk oda, mint a néprajzkutatók, akik dokumentálták a korabeli falusi életet. Emlékszem a szűk kicsi utcáira, a családokra, amelyek ott éltek, mind ismerték egymást. Igazi különleges közösség volt. Ez a hóstáti életforma engem nagyon lenyűgözött, és azért is helyeztem a regény cselekményének középpontjába ezt a települést.

– Mire utal a könyvcím: *Tüzek és hamvak*?

– A történet úgy kezdődik, hogy van egy tüzeset. Ennek hírére a falubeliek azonnal kalákában hozzálátanak a tűzoltáshoz, jönnek, hogy segítsenek a bajbajutottakon. Ma már ez az összefogás nincs meg a közösségünkben. A házban albertletként három egyetemista fiú, míg ugyanazon az udvaron egy háromlányos család lakott. Annyira valós a történet alapja, hogy az utóbbi családról annak idején, ötödéves egyetemistaként írtam egy lélektani tanulmányt, elemzést, amely olyan jól sikerült, hogy ott akartak tartani a lélektani katedrán, de

én akkor már el voltam kötelezve a színház felé. Ez annyira személyes történet, hogy az egyik fiú, akivel Hóstátban laktam közös albertletben, beleszeretett az egyik lányba, én a másik lánynak udvaroltam, s a harmadik lány szerelmes volt mindkettőnkbe. A lányok sorban 15, 17 és 19 évesek voltak akkor. A 19 évvel volt kapcsolatom egy darabig. Ő falusi tanítónő szeretett volna lenni, én pedig városi rendező, így nem terveztünk közös jövőt, és elmaradt a „barátság”. Saját történetemmel kezdődik a kötet, majd a barátom életét követtem végig, hiszen az ő szerelmi kapcsolata tragédiába torkolt. Mert a lány, akinek udvarolt, súlyos szívbeteg volt. Mindkettővel jó barátságban voltam. Elmentek az ötödik előtti vakációban falura nyaralni, én Kolozsvárról minden második héten írtam nekik egy újságot kézzel, aminek *Déli Maszlag* volt a címe. Ezt közösen olvasták el, és jót nevettek a tartalmán. Azonban egyik alkalommal a lánynak nevetés közben megállt a szíve, és ott halt meg. Ez a történet is benne van – egy másik kontextusban –, így mondhatom, hogy valóban megtörtént események, viszonyok vannak a könyvben. A szereplők személyes életpályájának tragédiáját tetőzi az, hogy a Hóstát a szocialista városfejlesztés áldozata lett, hiszen az épületeket le kellett bontani, így nemcsak a telepü-

Kovács Levente

lésből, hanem az ott lakók vágyaiból, terveiből is hamu lett. És ez sem kitaláció, hiszen voltak olyanok, hogy a bontási rendelettel a kezükben leégették a saját házukat, hogy ne legyenek tanúi annak, hogy porba hullnak a falak. Ez nagyon fájdalmas volt számukra, és tulajdonképpen egy életforma, életérzés végét is jelentette. De, mint tudjuk, annak idején nemcsak a Hóstátot tüntették el, hiszen az 1980-as évek politikai iránya miatt országszerte hozzáfogtak a falurombolásnak, ami hasonló tragédiát okozott ott, ahol a bulldózerek ledöntötték a lakóházakat.

– Kinek ajánlja a szerző ezt a könyvet?

– Nem szeretem leszűkíteni az olvasótáborát, de azt ki kell emelnem, hogy értelmiségi közegekben zajlik a cselekmény. Biztos, hogy akik még élnek, és átérték azokat a kolozsvári történeteket, amelyek bekerültek a könyvbe, másként viszonyulnak a könyvhöz, hiszen nem tagadom, hogy van egyfajta nosztalgikus érzés az akkori, mára már letűnt világ iránt. Úgy érzem, hogy sajátosan megközelített erdélyi létről szól a kötet, amiben nincsenek konkrét történelmi események, fordulatok. Igazán akkor éri el célját a regény, ha nem nagyon konkrét, hanem átélhető, mások által is megélhető történetet követhet végig az olvasó, ezért bizonyos helyzeteket úgy vál-

toztattam meg, hogy csak a történetben részt vevők ismerhették volna fel, de sajnos azok, akikre konkrétan utalok, már nincsenek közöttünk, így nincs, aki azt mondja majd nekem, hogy valójában nem úgy történtek az események, ahogy a regényben leírtam. De tulajdonképpen, amint említettem, ez is volt a cél, hogy az életérzés kerüljön az előtérbe. Mi ugyanis nem fogtuk ki az 1956-os magyarországi forradalom okozta nehéz időszakot, amikor egyetemistákat, tanárokat tartóztattak le, illetve az elrománosítás durvább módszerét sem éltük át, ugyanis a történetem nem sokkal ezután kezdődik, amikor egy viszonylag békésebb korszak következett, és egy kicsit nyugodtabb volt az egyetemi élet.

– A könyvben megjelenik az egyetemi diákszínjátszás is. Ez nem véletlen, hiszen sokan tudják, hogy Kovács Levente évtizedekig foglalkozott diákszínjátszó csoportok irányításával, diákelőadások rendezésével.

– A kolozsvári diákszínjátszás éveire is utalok, de sajnos ez elég hamar megszűnt. Amikor én a kolozsvári egyetemre jártam, két csoport is volt, az egyik a bölcsészektől, a másik a más szakokon tanulókból állt össze, és mindkettő nagyon jól működött. Amikor elmesélem a mai fiataloknak, a színművészetet tanuló hallgatóimnak, hogy milyen élményeink voltak egyetemistaként, nem hiszik el nekem. Tulajdonképpen ez is ösztönzött a történet megírására. Nemcsak a kolozsvári, hanem más diákszínjátszó csoportjaim előadásaira rendszeresen többszörösen száz néző jött el, mivel ezek a darabok az ellenállásról is szóltak. Majdnem mindig áthallásos szövegek hangzottak el a színpadról, és volt olyan előadás is, amit letiltottak. De az általam felidézett időszakban a diákszövetség sem ült tétlen, hiszen ott akkor született meg a híres *Ellenpontok* című nyílt levél a rendszer ellen. Ez a nyugati diáklázadások korszaka. Az ettől való félelem miatt a rendszer kissé lazította szigorát az egyetemeken, azonban azt is tudtuk, hogy ez látszat volt, hiszen besúgó hálózatát építették ki, és igen szigorúan megfigyelték a tanárokat, a diákokat egyaránt. Mindezek mellett az 1970–1980-as években, de még azután is sokáig Erdély kimagasló magyar egyetemi szellemi központja volt Kolozsvár, ami ma már nincs meg.

– Mennyit tartott az alkotómunka?

– Bevallom, kissé nehezen ment a munka, ugyanis hozzáfogtam az íráshoz, aztán betegség miatt lelassult a folyamat. Nem tudtam számítógépre írni a szöveget, így kéziratos készítem, amelyet Márton Emőke-Katinka színművésznő digitalizált, a borítótervet ötletem alapján Kardos Zoltán készítette, aki sokat segített a műszaki háttérrel is. A könyvet Donáth-Nagy György tördelte, Bálint Boglárka korrektúrázta, és nagy segítségemre volt Szucher Ervin újságíró, könyvszerkesztő, akinek a kiadója, a Juventus vállalta fel a nyomdai előkészítő munkálatok dandárját. Mindezekért nagyon hálás vagyok nekik.

– Mikor lesz a könyvbemutató?

– Április 15-én 18 órára a marosvásárhelyi Bernády Házban várom az érdeklődőket, ahol Nagy Miklós Kunddal beszélgetünk el a kötetéről és egyebekről is. Lesznek vendégeim, és meglepetéseket is tartogatunk a jelenlevőknek.

– Lesz-e újabb kötet?

– Nem tervezek hosszú távra, de ha minden jól megy, még írok egyet. Az újabb könyv színház történeti visszatekintő lesz regény formájában, ugyanis én vagyok az utolsó mohikán, aki még tudja, hogy mondjuk hatvan évvel ezelőtt milyen vívódások közepette állítottunk színpadra egy-egy előadást, néhány olyan kulisszatitkot is megírok, amiről már csak én tudok. Ez lesz az új könyv vonzereje.

Egy nap Tasmánia szigetén

Fodor Lajos

Tasmánia tartományként Ausztráliához tartozik, fővárosa Hobart, Ausztrália legdélibb városa. Abel Tasman fedezte fel 1642-ben, és Van Diemen földnek nevezte el, a Holland Kelet-indiai Társaság kormányzójának tiszteletére. Éghajlati leírása azonban nem ösztönözte a Holland Kelet-indiai (ma Indonézia) Társaság tagjait, hogy ide költözzenek. Ha nekem kellett volna választanom, bizonyára inkább ide költöztem volna, mint hogy valahol Indonézia déli részén éljek.

A sziget első telepesei angol feyencek voltak, az első szállítmány 178 elítélből és 25 tisztből állt. Az 1803-ban alapított angol rabtelep hamarosan ismertté vált, s túlkapásairól, kegyetlenségeiről lett hírhedt. Megfelelt a híres, vagy inkább hírhedt francia rabtelepnek, az Ördög-szigetnek Guyana keleti oldalán, mely később, 1852 és 1952 között működött.

Miután a hobarti rabtelep megszűnt, 1852-ben Tasmániára változtatta nevét.

Ameddig vissza tudok emlékezni, mindig szerettem volna Tasmániát meglátogatni. Hogy miért? Nehéz volna elmondanom. Nem emlékszem, hogy földrajzból tanították volna, de valahol találkoztam a nevével, és utána megmaradt. Be kell vallanom, sokat nem tudtam a szigetről, akkor néztem egy kicsit utána, mielőtt útnak indultunk.

Hosszú múltra tekint vissza, de rövid az írott története. Számunkra ismeretlen fák, növények, állatok és őslakók hazája, akik Ausztráliából kerültek ide, és ittragadtak, amikor

Abel Tasman szobra a Salamanca téren

ne is gondoljak az elindulásra. Azonban meglepően gyorsan túl vagyunk a formaságokon, a vízum érvényes egész Ausztrália területére.

Aki Ausztráliát jön meglátogatni, elég valószínűtlen, hogy Tasmániával kezd. Nekünk azonban így sikerült, és valószínű, hogy a következő hétre ez az utolsó hely, ahol hegyeket látunk. Az idő csodás, kék az ég, alig van egypár felhő, ismét szerencsések vagyunk. Ez a hely is dimbes-dombos egy különleges formájú öböl partján. Annak, aki szereti a természetet, és persze nem rabként jön ide, elképzelni sem lehet szebbet. Kalauzunk azonban „megnyugtatót”, Hobartban a napi négy évszak nem ritka-

A botanikus kert bejárata

a keskeny, összekötő földszáv víz alá került, mintegy 12.000 éve. Változatos domborzat és időjárás, tiszta levegő, csodás táj, talán ezzel lehetne röviden jellemezni.

A beutazási formaságok a hajón történtek, mint kiderült, otthon hiába adtam ki 70 dollárt a vízumért, itt ingyenes. Hiába, sokszor irigylem a trehányokat, kik nem hallgatnak a tanácsokra, hiszen a Holland America Line hajótársaság többször is írt, a vízum kell, anélkül

ság. Nem sokat tévedett, mi kettőt kifogtunk; a szárazat meg a nedvet. A kikötőtől a Salamanca téren át a Battery Pointon haladunk a régi lakónegyedeken keresztül. Elhagyjuk az Anglesea barakkokat, a földrész első sörgyárát, a Cascade Breweryt, és kapaszkodunk Hobart legmagasabb pontja, a Wellington-csúcs felé. Habár a csúcs csak 1271 m magas, mivel az öböl is látszik, sokkal magasabbnak tűnik. Ahogy közeledünk, a fák ritkulnak, s mire

felérünk, gyülekeznek a felhők, s a szél bizony jól fúj.

Egy eukaliptuszféleség nő a hegyoldalon, mely illóolajokban gazdag, nemegyszer okoz tüzet, mert könnyen meggyúl. A csúcsról gyönyörű a kilátás, balra a Derwent folyó torkolata, öblök, szigetek, házak, parkok minden irányban. Jól lehet látni a kikötőt, a háttérben pedig a fodrozott partvidéket, illetve szigeteket.

Tasmánia lakosságának mintegy fele, 200.000 ember lakik a környéken. Ha derült az idő, 100 km-re is el lehet látni a csúcsról. A csúcson a kilátó, s bizony egy séta után jó bejönni, itt legalább nem fúj a szél, igaz, kevesebbet is lehet látni. Telik az idő, indulunk is vissza a botanikus kert (Royal Tasmanian Botanical) megtekintésére.

Kilátás a Wellington-csúcsról

Természetbolondok (mint jómagam) paradicsoma ez, de 30 perc alatt (ennyit állt a városnéző busz) szinte semmit sem lehet látni. Egyik végén az 1829-ben épített Arthur Wall; a fal egyik oldala kőből, a másik pedig téglából van, közöttük pedig fűtötték, minek következtében a téli időszak lerövidült körülötte. A kert másik végében húzódik a 280 m hosszú Eardley-Wilmot Wall, ezen van a kovácsoltvas bejárati kapu is. A botanikus kert egyik érdekessége a Subantarctic Plant House (szubantarctikus növényház), mely állítólag egyedüli a világon.

A botanikus kertből átmegyünk a Derwent folyón a Tasmán-hídon (Tasman Bridge) a Montagu-öböl túlsó részén levő Rosny-kilátóhoz (Rosny Point Lookout), ahonnan vissza lehet tekinteni az öböl túlsó oldalán fekvő Hobartra. Ide látszik a Wellington-csúcs is, de már szinte teljesen felhőben van.

Útikalauzunk a város nevezetességeit igyekszik bemutatni, de van mikor nincs semmi említésre méltó, ilyenkor „politizál”, meséli Tasmánia történetét, főleg a rabtelep létesítése után. Mint kiderül, az

Abel Tasman hajói

elítéltek leszármazottjai mind büszkék eredetükre. Mivel az angoloknak szükségük volt munkaerőre, hogy benépesítsék a területet, jobb módszert nem találtak. És mivel az akkori törvények szerint legalább 6 éves ítéletre volt szükség, hogy valakit ide szállítsanak (különben nem volt „kifizető”), egy egyszerű kenyérlopásért is ez volt a büntetés. Sőt nem egy olyan esetre is volt példa, hogy valakit minden bűnös cselekedet hiányában ítétek el. Ez volt, most azonban jobb volna, legalábbis útikalauzunk szerint, ha kialakítanának egy inkább helyi öntudatot, nem kellene mindenben az angolokat utánozni. Jó volna, ha zászlójukról is lekerülne a Union Jack (a brit lobogó). Visszafele megállunk a Salamanca téren, az eső azonban szemerkélni

nak másolata. Ezek szerint minden új terület, melyet felfedeznek, egy emlékkő elhelyezésével, illetve a holland zászló kítűzésével a holland birodalomhoz csatolódnak. Egyszerű és tiszta, bizony sokszor gyakorolták és magyarázták bizonyítványuk/cselekedetük, miszerint mindezt a civilizáció nevében tesszik. Abel Tasman a zászlókítűzés után keletre indult, s felfedezte a mai Új-Zélandot, mielőtt visszatért Batáviába.

Miután végigjárjuk a Salamanca teret, egy eléggé meredek lépcsőn felmegyünk a Battery Point nyegyedbe. Magánházak sora tanúskodik, hogy akik itt laknak, azoknak van mit aprítani a tejbe. Kissé távolabb, az Anglesea Barracks, Ausztrália egyik legrégebbi kaszárnyája. Visszafele a Princess parkon

kezd, míg hajónk továbbindul. Hiába, a szép időt sem lehet túzásba vinni. A Salamanca tér nagy része tulajdonképpen a régi, restaurált raktárépületekből áll, mely megadja koloniális jellegét. Szépen rendben van tartva, (számomra egy kissé) monoton épületeiben vendéglők, üzletek, kávézók sora.

A hajónkról még lézengenek egy páran a környéken, de lehet látni, még nincs teljes turisztaszegzon, aminek személyesen csak örvendeni tudok. Nincs nagy tömeg. Üzletek, vendéglők, s a tér egyik végén Abel Tasman szobra, valamint hitvallásá-

keresztül jövünk, és megcsodáljuk a helyi virágok képviselőit, legjobban egy hatalmas Echium piniana (kígyósziszféle) tetszik.

Lassan az idő is kezd nagyon elszomorodni, mintha helyettünk is búsulna, hogy csak ilyen rövidre sikerült a látogatásunk. Egypár érdekes dolgot láttunk, hallottunk, de éppen csak a felszínt érintettük. Igaz, így is szerencsésebbek voltunk, mint sokan, akik nem jutottak el erre az érdekes helyre. Tasmán ördögöt nem láttunk, de talán jobb is, hogy így történt. A rövid látogatás alatt is kellemes élményekkel gazdagodtunk.

A természet kalendáriuma (DCCXVI.)

Kiss Székely Zoltán

*Hogy ittalak, pezsgő tavaszi bor,
mikor szomjaztatott az ifjúkor!
Hol hagytam ej azt a szilaj legényt?
Ma kortyolgatlak öreg Benceként.
Hiába minden absztinenciám:
ereszkedik a mámor fátyla rám.
Nem látok már csak rózsaszín ködöt –
s kábulva fekszem ibolyák között.*

Áprily Lajos Április borának mámora ibolyák illatával kábít. Jómagam is öreg Benceként ámulok az új tavaszban. Ezt az ámulást kínálom neked is, kedves Olvasóm!

Április 10-én (2007-ben) költözött örök meséi közé Méhes György. Nagy Elekként született. A II. világháború után a *Falvak Dolgozó Népe* munkatársa, majd a *Művelődési Útmutató* szerkesztője. Nemtelen támadások érték, emiatt 1952 után kivonult az irodalmi életből, s álnév alatt kezdett regényeket és meséket írni. A Napsugár egykori főszerkesztő-helyettese azért került A természet kalendáriumba, mert a *Gyöngyharmat Palkó, Szikra Ferkó, Világhíres Miklós* szerzője olyan ifjúsági regényeket írt, amelyekben Erdély kies tájai is főszerephez jutottak – *Kárpátok kincse, Gyémánt-accél, Az a bizonyos Vitalit ügy* –, a *Virágvarázsló* varázsmeséiről nem is beszélve. Mi, hetven felettiek először ezt a Méhes Gyuri bácsit ismertük meg.

Április 11. a *magyar költészet napja*. Idézem József Attila *Rövid óda a kelő Naphoz* versét – Trianon után, 1922-ben írta:

*Ó örökszép Nap, te erős, hatalmas
Antik istenség, örökifjú Élet!
Fellobog most dús ereimben orcád,
Zendül a vérem.*

*Fölkelő Nap, nem borulok elődbe,
Rég-pogányosan dalolok Neked most,
Ég felé tartott tenyerekkkel, arccal
Állok előtted.*

*Őseink, ó ládd, Neked áldozának,
Mért hagyd hát el megesett Hazámat?
Adj erőt e bús magyarokba, Élet!
Élni meg élni! (...)*

Április 11-én született (1869-ben) báró Harkányi Béla csillagász, a magyar csillagászat nemzetközi kapcsolatainak egyik kiépítője. 1887-től a pesti, a lipcsei és a strassburgi egyetemen tanult, majd tanulmányutakat tett Amerikában. 1899–1902-ben az ógyallai obszervatóriumban dolgozott. Ő hozta létre a kalocsai *Haynald obszervatóriumot*. Az új csillagvizsgáló részt vett a nemzetközi tudományos programokban. Ez is elősegítette, hogy a magyar csillagászok egész nemzedéke nevelődjék Magyarországon a tudomány korszerű színvonalán. Csillagászati szakirodalmi munkásságából az 1922-ben megjelent *Adalékok a csillagászat fejlődésének elméletéhez* a legjelentősebb.

A földről a csillagokig – 1961. április 12-én Földkörüli pályára bocsátották a világ első embert szállító űrhajóját, fedélzetén Jurij Gagarinnal. Azóta e nap az *űrhajózás napja*.

Visszatérve a földre, mártózzunk meg egy küssé az ókor barbár ünnepei közül az április 12-én a gabonaanyát, *Cerest* ünnepelő Róma életében.

E napra az idén egy keresztény ünnep is esik, a *fehértárságnap* – húsvét nyolcadán. A magyarság körében – több hagyományörző tájunkon – a legújabb időkig élő komálás, komatálküldés az ókeresztény liturgia laikussá vált maradványa, amely egyébként lényegében ősrégi primitív szokásokban is gyökerezik.

Korán kibomlott orgonaszírom-rengeteg

*Emlékszel-e, milyen fiatal
voltál valaha ott az agyagos
víz suvadásos partján? ... A szél
a Hargita felől hiába
hajtogatta szíjas vesszeitet, egyet
sem tudott letörni belőlük.
Pengét utánzó keskeny
leveleid a kék eget metélték.
Villogtak a nap kemény
tüzében. És te nőttél
minden új évben újból.*

Szemlér Ferenc beszél így egy öreg, de még zöld lombba szökkenő folyóparti fához: *Fűzfa a Küküllőnél* –

*Most
bizony görnyedten állsz göcsörtös
ágbogaiddal a fenyegető
folyó fölé feszülve, mintegy
döntő viharra várva, kopottan.
Mindössze csúcsodon lengedezik
néhány árva hajtásod, talán
csak megszokásból. S éjszaka
hallod, amint kérgebőből itt is, ott is
kireped egy darab. Mondd,
nem félsz-e te ott
a magányban, a ködben, az éjben? ... Nem?
Mégsem riadozol? ... Nos, állj csak
továbbra is a víz fölött, és
hajts ki, ha kedvez az idő!*

S ha már flóra, folytassuk is növényekkel.

1889. április 15-én született **Paál Árpád** növényfiziológus, a növényélettan egyik magyarországi úttörője. Kezdetben ingerfiziológiai vizsgálatokat végzett, majd az elsők között kezdett foglalkozni a növényi hormonkutatásokkal. Ő a később *auxinnak* elnevezett „növesztő hormon” felfedezője. De lám, a sors! Kutatóközponójának általa megálmodott nevét a budapesti egyetemen, bár ő a *Növényélettan Intézet* nevet már 1929-ben használta, a felsőbbbségek csak 1943-ban bekövetkezett halála után hagyták jóvá. Eredménye pedig? Nobel-díjat érdemelt volna. Ma világszerte elismerik elsőbbségét.

*Elszállott az idő fölöttem.
Vén körtefa, búcsúzni jöttem.
Virágodat tán sose látom,
Isten veled, öreg barátom,
Legjobb barátom!*

Búcsú egy vén vadkörtefától. Az öreg **Benedek Elek** emlékszik így ifjúságára.

*Mi titka volt ifjú szívemnek,
Te reád bízam, rejtve benned.
Fészkelni fád hiába járnak,
Nem mondtad el szarkamadárnak,
Csacska madárnak.*

*Könnyem, ha omlott, letörtültem,
Fájdalmaim elszenderültek;
S csak rám hajolt virágos ágad,
Eltűntek mind a balga vágycak,
A bűnös vágycak.*

*Istent dicsérni hozzád jártam,
Legszébb művét benned csodáltam.
Hol van az ember, ki te nálad,
Vén körtefa, szebbet formálhat?!
Nincs szebb te nálad!*

Nincs szebb te nálad!

*Isten veled, ütött az óra,
Hajolj reám még búcsúszóra!
S amivel Isten úgy megáldott:
Még egyszer hullasd rám virágod,
Fehér virágod!*

2012-től április 15-e a *művészi kreativitás világnapja*. 1452-ben ezen a napon született **Leonardo da Vinci**. Az ENSZ e napot a békés önkifejezés szabadságának és a toleranciának szentelte.

Április 16-án, 1966-ban hunyt el Szegeden a kolozsvári születésű **ifj. Jancsó Miklós** farmakológus, hisztokémikus, belgyógyász, fiziológus, a **Magyar Tudományos Akadémia** rendes tagja. Orvosi tanulmányait a Kolozsvárról Szegedre menekült **Ferenc József Tudományegyetem** végezte 1921 és 1929 között. 1929

Még egyszer hullasd rám virágod, fehér virágod

és 1931 között a *Collegium Hungaricum* ösztöndíjával a berlini **Robert Koch Intézet** kemoterápiai osztályán, illetve a berlin-dahlemi **Birodalmi Egészségügyi Hivatal** (Reichsgesundheitsamt) bakteriológiai-szerológiai osztályán végzett kutatásokat. Majd visszatért a szegedi egyetemre; 1938-tól haláláig – az 1951-ben a Szegedi **Orvostudományi Egyetem**hez átkerült – gyógyszerintézet igazgatója volt. A kemoterápiás gyógymódok, az immunrendszer és az idegi eredetű gyulladások nemzetközi hírnű farmakológiai-élettan kutatója volt. Vizsgálta a máj elzsírosodását megakadályozó anyagoknak az idegsejtek Golgi-készülékére gyakorolt hatását (Salvarsan). Felfedezte dekametilén-diguanidin terápiai szerepét a dél-amerikai álomkór és a dumdum láz gyógyításában. Felfedezte a szervezet védekezőképességében jelentős feladatot betöltő retikulo-endoteliális rendszer (RES) és a vesehámsejtek immunológiai szerepét. Kutatta az érzőideg-végződéses gyulladásait és kapszaicines gyógyításukat.

Április 16-án, 1838-ban született **Ernest Gaston Solvay** belga kémikus, az ipari szódagyártás kifejlesztője. A szóda természetben a nátriumtartalmú kőzetek mállásakor folyamatosan képződik, ez a szikksó. A XVIII. század végére az egyre növekvő szódaszükségletet a természetes szódaelőfordulások nem fedezték. Több eljárást is kidolgoztak a szódagyártásra. A leggazdaságosabb a Solvay-eljárás. E során a nátrium-karbonátot kalcium-karbonáttól és nátrium-kloridból, ammónia segítségével állítják elő. A technológia ipari méretekben megbízható szódagyártást tesz lehetővé. A róla elnevezett eljárás szabadalmaztatásából Solvay jelentős vagyona tett szert. Ebből a vagyomból áldozott a párizsi vegyész-mérnököt képző Institut de Chimie appliquée intézet megalapítására is. 1911-ben egy rendkívül színvonalas fizikai konferenciát szervezett, amelyen többek között **Max Planck**, **Ernest Rutherford**, **Marie Curie**, **Raymond Poincaré** és **Albert Einstein** is részt vett.

Magyarországon az első szódagyár 1894-ben létesült Marosújváron, s 1896-ban kezdett termelni **Solvay Üzemek Rt.** néven. A marosújvári helyszín azért volt előnyös, mert a szódagyártáshoz szükséges anyagok a környéken rendelkezésre álltak (kimeríthetetlen sókészlet, mészkő a Tordai-hasadéknál és a bő hozamú Maros vize). Már kezdetektől két részleg működött, kalcinált mosósózat, illetve kristályosított szódat állítottak elő.

Mai sétámat egy Áprily-négysorossal fejezem be, az **Áprilisi strófával**:

*A szomszéd fán a pinty strófája szól,
tavaszi hangja hogy csattog, remeg!
Kutatnám az ágat, melyen dalol,
de virág rejti: szírom-rengeteg.*

Maradok kiváló tisztelettel.

Kelt 2026-ban, rügyezés havának 10. napján

Épített örökségünk

Tornyok, hit és idő – ahol a történelem él

(Folytatás március 20-i lapszámunkból)

A nagykárolyi Kalazanci Szent József-templom, vagy más néven a károlyi nagytemplom szorosan összekapcsolódik a város és vidékének történetével és hitéletével. Az első írásos dokumentum a nagykárolyi katolikus templomról 1264-ből származik. Később – 1333-ban – a plébánia szerepel a pápai tizedjegyzékben. A középkori templom a török dúlások idején elpusztult; helyébe új templom épült mindenszentek tiszteletére. A város ura, Károlyi Mihály nagyon rövid időre áttért a református vallásra, ezért a Mindenszentek-templomot átadta a protestánsoknak. Miután Károlyi Mihály visszatért a katolikus egyházba, megkísérelte a templom visszavételét, de nem sikerült neki, ezért a várban rendezett be kápolnát. Itt függött egy szimbolikus kép, amely báró Károlyi Lászlót ábrázolja, aki szentáldozáshoz járul egész családjával: nejevel és húsz gyermekével. Ezzel a festménnyel akarták kifejezni, hogy miközben a vallásháborúk viharában szinte az egész vármegye református vallású lett, báró Károlyi László családjával együtt hű maradt ősei hitéhez. Ez a kép ma is látható a templom oratóriumában.

Nagy-Bodó Tibor

Emlékeztető

A Károlyi-kastély a 15-16. századi vár helyén, Joseph Bitt-hauser tervei alapján, 1794-ben, késő barokk stílusban épült.

1847-ben Ybl Miklós végzett benne átalakításokat, 1893–1896 között a szászországi Meinig Arthur tervei alapján, néhol neogótikus stílusú héttornyos, árokka körülvett lovagvárrá építik át. Elrendezésében és térszervezésében a historizmus reprezentatív tereit követi.

A négyzetes belső udvar lefedésével létrejött a mai átrium, ami szintén a historizmus jellegzetességeként, kétszintes központi hallként jelenik meg.

Ma városi múzeum, kiállítóterem, 80 ezer kötetes könyvtár és kultúrház működik benne.

A nikolsburgi béketárgyalás helyszíne

Nagykárolyt 1598-ban még kétszázhetvenhat adófizető család lakta, de a 17. században a császári katonaság többszöri pusztítása nyomán népessége megcsappant.

1615-ben II. Mátyás és Bethlen Gábor követi tanácskoztak a várban a Szatmár vidéki ellenségeskedések megszüntetéséről.

Miután a Károlyiak a katolikus hitre tértek, hosszú pereskedések kezdődtek közöttük és a város református többségű iparos és nemes lakossága között. 1649-ben jezsuiták telepedtek le a városban.

A svábok betelepítésének elsősorban gazdasági okai voltak

Gróf Károlyi Sándor 1712-től sváb telepéseket költöztet Nagykarolyba és a környező falvakba, ezzel jelentősen megnövelve a város és a vidék katolikus lakosságának létszámát.

A svábok betelepítésének elsősorban gazdasági okai voltak, de a gróftól az a szándék is vezérelte, hogy birtokain a katolikus vallást megerősítse.

A sváb betelepítés kezdetén így ír feleségének, Bar-kóczy Krisztinának:

„Meglátod, szívem, mint inplantálom ezen praetextussal az religiót azon földre.”

1723-ban gróf Károlyi Sándor magához hívatta Nagykaroly református lakosait, hogy a Mindenszentek templomát visszaváltsa tőlük.

Ősei e templom kriptájában nyugodtak.

A gróf ígéretet tett, hogy viszonzásul a Mindenszentek-templomért új templomot, paplakot, iskolát, tanítói lakást épít a református hitközségnek, amely elfogadta az ajánlatot.

A Mindenszentek templomát átalakították, és nagy fényes ünnepség keretében szentelték fel.

A felszentelt templomot a gróf a kaplonyi ferencesekre bízta.

1724-ben tették le a templom szomszédságában a piarista rendház alapkövét.

Demján László műemlékvédő építész kiegészítése

A nagykárolyi piarista templom története legalább annyira kalandos, mint a mai környezetét és épületállományát befogadó Kossuth tér elnevezése vagy általában az egész Erdély ránk eső történelme.

Az 1540 körül megszűnt régi katolikus plébánia emlékére a későbbi, mindenszentek tiszteletére emelt és szentelt templom mellé a három év alatt épített, 1727-ben átadott rendház és iskola egységes működtetésére felkért piaristák ezzel emelték a város nem csak katolikus híveinek az iskoláztatását.

Mint érdekesség, ebben az iskolában végezte el Ady Endre is az első négy osztályt, illetve Vasvári Pál 1848-as szabadsághős is ide járt.

Szóval a piarista rend itteni felvirágoztatásának története éppen Károlyi Antal felajánlása és tízévi gyerektelen házasságának késői fiúáldása, illetve a gyorsabban gyarapodó katolikus hívőknek köszönhető.

Ennek pontosítására visszakanyarodhat a történelem fonala a későbbi Károlyi Ferenc gróf elhatározásához, miszerint 1743-tól minden ide költöző sváb családnak a birtokából 30-40 hold földet adományoz. Ennek a népességnövekedésnek is köszönhetően Nagykaroly már 1780-tól Szatmár vármegye központjává válhatott. Közben 1723-ban az egri püspök engedélyt adott a piarista szerzetesrend által vállalt rendház működtetésének indítására, ellátására és fenntartására.

A templom építtetésével, a piaristák ide telepítésével a gróf egy spanyol szerzetes iránti tiszteletét, munkájának hála-ját és emlékét szerette volna kifejezni.

Névadója ezért lett az a Kalazanci Szent József, akinek szentté avatási ceremóniája éppen azokban az években, 1727-ben fejeződött be.

Szent József egy észak-spanyolországi gazdag és tekintélyes nemesi családból származott. Eredeti neve José de Calasanz, azaz Kalazanci József (1557–1648), iskolai és egyházi tanulmányai, majd papi munkája folyamán mindig az igazságos és – kis szent – titulussal illették. Szeretággazó tevékenységének talán a legjobban ívelő és kiteljesedő szakaszában érzett rá és vállalta a szegények gyerekeinek megsegítését.

A tanító atyák a diákokkal együtt egy közösségi, egymásra utalt és kisegítő életvitelt vezettek be

Innentől felkarolta az iskoláztatásukat, nevelésükkel kezdett el foglalkozni. Eladta otthoni családi vagyonát, szétesztotta a szegények között, és végleg Rómába költözött. Itt 1597-ben megnyitotta a szegény gyermekek ingyenes iskoláját, azaz a Schola Piát. Néhány év alatt már több meghívott

pap és kisegítő kellett a közel ezerre felduzzadt jelentkező tanítására. Természetesen, magát a skóla épületét is többször változtatva, már egy óriási nemzeti nevelő rendszerré alakult ez az egyszerű kezdeményezésből létrejött hálózat. A tanító atyák is a diákokkal együtt egy közösségi, egymásra utalt és kisegítő életvitelt vezettek be.

Ennek az önnevelő iskolarendszernek annyira elterjedt a jó híre, hogy már a módosabb szülők is igényelték csemetéjük ottani taníttatását.

1611 után nemcsak Itália-szerre, már Európa több katolikus országában is kezdtek elterjedni ezek a kegyes iskolák.

Ennek a máig regnáló papi rendnek első általános rendfőnöke maga József atya volt. Közben tanítványai és paptársai között kezdtek eluralkodni az elégedetlenkedők, mindezt odáig fajulva, hogy pápai utasításra végül a rendet rövid időre bezárták, és a közel 90 esztendőes rendfőnököt szégyenletes módon kigúnyolva hurcoltak végig Róma utcáin.

Az akkori idők egyházi, iskolai és tanítási tanrendjével korát megelőző szent embert, rendet alapító papot egy jóságos, kereszt alatt álló öregemberként ábrázolják, aki talán második Jóbként, türelemmel viseli a világ minden szenvedését, amit kimért rá az Úr.

A piarista atyák tanítási rendjének alkalmazása

Visszatérve a nagykárolyi nem csak katolikus hitélet fejlődésére, a város legsúlyzotabb és felejtethetlen lépése az 1727-től ide letelepített és azonnal munkába álló piarista atyák tanítási rendjének alkalmazása volt.

Később, a Ratio educationis beindításának folytatásával az akkor alkalmazott Leo Thun-féle reform hatására a teljes gimnáziumként működő oktatás algimnáziummá alakult.

A 19. század közepétől öt-hat osztályossá, majd a század végére hét-nyolc osztály indításával elérték az iskolaépület jelentős fejlesztését, bővítését is. Így a kis-, majd a nagygimnáziumi oktatás nyelve, mint minden

mai magyarországi gimnáziumé, itt is a magyar volt. A trianoni országváltás után már csak a '22-23-as iskolai év zártával végezhetek magyarul az ott tanuló diákok. Ezt követően a rend továbbra is fenntarthatta önmagát.

Az észak-erdélyi „kis magyar világ” idején újraindított gimnáziumi élet az 1948-as nagy államosításig tarthatott.

Az 1989-es rendszerváltás után három évvel Kalazanci Szent József Római Katolikus Líceumként indulhatott újra az egyházi tanítás, amelynek már a szatmári egyházmegye a fenntartója. Történelmileg, a korabeli Erdélyben hat kegyes tanítórendi, azaz piarista szerzetesrendi közösség működött.

Jelenleg a lecsatolt területeken a piarista provincia részben államosított iskoláiban mára csak négy helyen folyik oktatás: Kolozsváron, Temesváron, Nagykarolyban magyarul, míg Máramaroszigeten románul.

Amit csakis a hazaszeretet és magyarságtudat kitörölhetetlen vállalása tart fenn

Talán nem hallgathatjuk el az, hogy 2005 óta bővült a nagykárolyi oktatás, nővérek települtek a városba, megnyitva a Figlie Povere di San Giuseppe Calasanzio, a Magyar Piarista Nővérek Nevelőotthonát.

Ők a szegény sorsú és megtört lelkületű gyermekek ápolását és tanítását végzik. Konok kitartással, minden politikai vergődés és fékező hatásai mellett tovább él és virágozik a nagykárolyi egyházi nevelés, amelyet csakis a hazaszeretet és magyarságtudat kitörölhetetlen vállalása tarthatott fenn és viszi a további jövőbe.

* A rendelkezésünkre bocsátott dokumentációkért külön köszönet Keresztes Géza műépítész, műemlékvédő szakmérnöknek; a segítségért dr. Kálmán Attila tanárnak, történésznek. Az illusztrációkat, a régi és a mai képeket Demján László műemlékvédő építész a saját munkájából és gyűjteményéből küldte el a szerzőnek.

Összeállításunkat szakembereink véleményezésével a következő lapszámunkban még kiegészítjük.

FEHÉR FEKETE

Szerkeszti: Vajda Gyöngyi 1198.

Phoküldész

	1	LÉNYEGÉ- BEN NÉMA!	GYOM	FÉL EGY! MINIKIGYÓ	TOVA	AZ ELSŐ, VÁLTOZAT- LAN
	M					M
		NÉMET ÍRÓ (KARL)		BRUCE ... (SZÍNÉSZ)		
		EHETŐ A GYÜMÖLCS		...TOLSZTOJ (ÍRÓ)		
SZÁNDÉ- KOZÓ	2	AZ ALUMI- NIUM VEGYJELE	OROSZ AU- TÓMÁRKA	BECÉZETT ÓVODA	DEMOKR. KO- ALÍCIÓ (RÖV.)	... MADRID (FOCICSAPAT)
			KÖR ALAKÚ MEGVÁSÁ- ROLHATÓ			
AB OVO HAMIS				ÉKTELEN VÉTŐ!		
		KENDER- TÖRŐ		ANGOL LEVEGŐ		
		TETŐ- KÉSZÍTŐ		LATIN CSONT		
NÉZ			JUHSZÁLLÁS SÉMI NÉP		FÉLIG BÓ!	CSONTHÉ- JAS GYÜ- MÖLCS
LYUKAS SÁNCI		TARTOZÁSA VAN		SZLÁV IGEN		KIÁRUSÍT
		ZAMAT				
FENYEGE- TÉSSEL KÉR FOLYADÉK				EGY (NÉMET)		ELEKI
		ARRAFELE! FÁBA VÉS	VÁGÓ- ESZKÖZ			ÖRLÉS MELLEKTER- MEKE
			AMELY HELYEN			
TESZT			SZOLMIZÁ- CIÓS HANG	FÉL TÍZ		INDUSZTRIA- LIS
BECÉZETT THOMAS A MÉLYBE			MELEG	CSODÁS TÖRTÉNET	ISTEN OLASZUL	... VILMOS (KÁRTYA)
		A MÁSIK HELYEN			PRÓBA INDUL!	ESETLEG
		... MELEG- SÉGED				
A TANTÁL VEGYJELE		TOVA	ODA-VISSZA NŐI NÉV	MEGTETT ÚTSZAKASZ		EGYKEI
				NŐI NÉV (AUG. 12.)		RÓMAI ÖT
RÉSZEG	R					L. N. J.

A VELLEIUS PATERCULUS

című pályázat nyertesei:

Kosztá Julianna,

Marosvásárhely, Építők sétány

Török Adalbert Béla,

Marosvásárhely, 1918. December 1. út

A pályázati rejtvény megfejtése:

KIVÉTELES SZERENCSED

HÚ KÍSÉRŐJE AZ IRIGYSÉG.

Kérjük a nyerteseket, jelentkezzenek a 0265/268-854-es telefonszámon.

Megfejtések

az április 3-i

számból:

Minirejtvény:

1. Krokodilus

2. Orangután

Skandi:

Óvakodj attól, hogy mások bajában örömdő támadjon.

Mentor Könyvek Kiadó

Célja, hogy közkinccsé tegye az értékes kéziratokat, és publikálja, népszerűsítse őket a mindenkor magyar könyvpiacra (legyen szó szépirodalomról, ismeretterjesztésről vagy gyermek- és ifjúsági irodalomról).

Szándéka, hogy beemelje szerzőit az irodalmi, a történelem- és néprajzkutatókat a tudományos köztudatba, a fordításokkal pedig hidat teremtsen a különböző írott kultúrák között. Esélyt és teret ad a fiatal szerzőknek, és rajtuk keresztül, velük teremt átjárást a magyarországi és erdélyi könyvpiac között.

mentorkonyvek.ro

PÁLYÁZATI REJTVÉNY

JOHN DRYDEN TANÁCSA

	1	2	3	4	O	5	6	7	8	Ü
		9				10				
11	12	13			14				15	
16	17	18		19	20			21		
M	22			23	24			25		
26	27		28		29	30	31			E
32		33		34	35		36			37
R	38			39		40		41		
42	43			44		45	46		47	48
49			50			51			52	
R		J			L					
						53				

VÍZSZINTES:

1. Az idézet első része. 9. Eladandó portéka. 10. Rádiólokátor. 13. Járom. 14. Tyúk teszi ülvé. 15. Magad. 16. Elemel. 19. Pohárba önt. 21. Szakáll része! 22. Erősen reszkető. 24. Szintén ne. 25. Mezőgazdasági terület. 26. Italáruda. 28. Mama párja. 30. A lépés után marad. 32. Német személyes névmás. 33. Szemmel észlel. 34. Nagyon ritkán használt betű (Q) neve. 36. Szökkenés. 38. Alsó, de végtelen! 39. Futóspportok indítása. 41. Az egyik német névelő. 42. Jól érzed a fülel. 44. A Tiszába siet. 45. Fohász. 47. A szamarak hangja. 49. Barát franciául. 50. Fogaival öröl. 51. Nála lentebbi helyre. 52. Azon a helyen. 53. Mez.

FÜGGŐLEGES:

2. Elmetél. 3. Termést betakarít. 4. Kutyafej. 5. Keskeny fémhuzal. 6. A kétségbeesés szava. 7. Jótékonykodik. 8. XIII. századi durva nép. 11. Létezik. 12. Írta vala. 13. Túlságosan érdekel. 14. Fosztóképző. 16. Az idézet befejezése. 17. A szaglás szerve. 18. Tömeges özőnlés. 20. Rég élt előd. 21. Spájz, éléstár. 23. Oda-vissza férfinév. 25. Börtön. 27. Vízözönlés. 29. Szándékozik. 31. Benyúl! 33. Elek! 35. Most készítették. 37. Unalmat mutató. 38. Kismértékben. 39. Lábbal illető. 40. Nem engedélyez. 43. Eme párja. 44. Száját nyit. 46. Végre. 48. Keresztül. 50. A tetejére. 52. Indíték.

L. N. J.

A pályázati rejtvényben szereplő helyes megfejtéseket április 23-ig a Népszerűség című (Dózsa György u. 9. szám) beküldők közül két személy egy-egy könyvet nyer. A pályázati szelvényt – a pályázat címével együtt – kérjük kivágni és a borítékra ráragasztani.

Minirejtvény

1	2	3	U	4	5	Z
6				7		
		8	9			
10	11			12	13	
14				15		
16			17		18	
19				20		

VÍZSZINTES:

1. Város a Bajkál-tó közelében. 6. Előtag; új. 7. Rag, a -nek párja. 8. Sakkjátéka vége. 10. Amely helyen. 12. Ma készült. 14. Abroszt tesz az asztalra. 16. Fél csat! 17. Jeladó korong. 19. Pálinkafele. 20. Női név.

FÜGGŐLEGES:

1. Nem következetes 2. Errefele! 3. Rossz hangulatú. 4. Robbanóanyag (röv.). 5. Szorítóeszköz. 9. Kismértékben. 11. Lap lehet ilyen. 13. Indiai torna. 15. Taszít. 18. Tiltószó.

VÍZSZINTES:

1. Franciaország legnagyobb déli kikötővárosa. 6. Arra a helyre. 7. Lapos edény. 8. Kis, kicsi ellentéte. 10. Beszeg. 11. Oda-vissza férfinév. 14. Földet forgatva árkot készítő. 16. A szimat szerve. 18. A felsőfok jele. 20. Magyaros dal. 21. A rádium vegyjele.

FÜGGŐLEGES:

1. Egyhangú. 2. Számszerű tény. 3. Szótoldalék. 4. És (latin). 5. Számárbeszélő. 9. Angol helyeslés. 13. Csatar öröme, kapus bánata. 14. Kárt okoz. 15. Járom. 17. Fába vés. 19. Errefele!

L. N. J.

Örmény genocídium 111 – emlékezéssorozat Marosvásárhelyen

Nagyszabású eseménysorozattal emlékeznek az 1915-ös örmény genocídium 111. évfordulóján a 20. század első népiértására a Marosvásárhelyi Örmény–Magyar Kulturális Egyesület és a Studium Prospero Alapítvány szervezésében Marosvásárhelyen.

Kivándorlás. Diaszpóra. Örménység. Irodalom – Tatev Chakian örmény költő Erdélyben címmel április 16-án, csütörtökön 18 órai kezdettel irodalmi este kerül sor a Studium-Hub konferenciatermében. A lengyelországi örmény diaszpórában élő költő beszélgetőtársa Forró-Bathó Eszter-Anna egyetemi hallgató, az angol nyelvű beszélgetést dr. Kálmán Attila, a Marosvásárhelyi Örmény-Magyar Kulturális Egyesület elnökhelyettese tolmácsolja. Az esemény alkalmával lehetőségünk nyílik személyesen is megismerni Tatev Chakiant és irodalmi, kulturális munkásságát, az örménység jelenkori helyzetét, a lengyelországi örmény diaszpórát. A beszélgetés során elhangzanak a költő olyan versei, amelyek még nem jelentek meg magyar nyelvű fordításban.

Április 18-án, szombaton 17 órakor örmény katolikus liturgiát végez dr. Gál Hunor erzsébetvárosi plébános a Köteles Sándor utcai jezsuita (volt minorita) templomban. Ezt követően Tatev Chakian a népiértás következményeiről mesél a

lengyelországi diaszpóra kapcsán. Az ünnepség zárásaként a jelenlévők gyertyát gyújtanak, és egy szál virágot helyeznek el a több mint másfél millió örmény mártír emlékére.

Tatev Chakian költő és műfordító 1992-ben született Jerevánban. Tanulmányait szülővárosában végezte, később Lengyelországban tanult lengyel irodalmat és bölcsészetet. Chakian 2012 óta vesz részt az európai és közel-kelet-ázsiai irodalmi élet működtetésében. 2016-ban jelent meg első önálló verseskötete, unIDential címmel, majd 2024-ben napvilágot látott második kötete, a Migrant point.

A világ számos nyelvére (angol, német, spanyol, perzsa, görög, román, holland, olasz stb.) fordították le verseit, a legismertebbek többnyelvű irodalmi folyóiratokban és versantológiákban jelentek meg. Magyarul négy verse olvasható a Blénesi Éva által szerkesztett *Kortárs örmény versek* című antológiában, amely az Erdélyi Magyarörmények Szövetsége és a marosvásárhelyi Lector Kiadó gondozásában jelent meg 2022-ben, a marosvásárhelyi örmény származású Kali Kinga és Szöllőssy Balázs fordításában: *Migrant point*, 2016, *Do you speak English?*, *Óda a fordítókhöz*.

Tatev Chakian munkásságát több irodalmi díjjal ismerték el: 2018-ban a European Poet of Freedom díjat nyerte el, 2022-ben megkapta a Sahak Partev és az örmény Granish irodalmi díjakat. Fordítóként és szerkesztőként Tatev Chakian aktív szerepet játszik a lengyel és az angolszász irodalom örményországi népszerűsítésében.

Az eseményre a belépés ingyenes. A szervezők minden érdeklődőt szeretettel várnak, és kéri, hogy a templomi megemlékezésre vigyenek gyertyát és virágot. (közlemény)

Egy rossz viccért ne adjuk a lelkünket Tréfával sem lenne szabad a sajtó hitelét venni

Nagy-Bodó Szilárd

Mostanra már egyre nehezebb megállapítani, hogy mi az igazság, és mi a félretájékoztató, esetleg tréfa. A közösségi médiás felületeken számtalan valótlan információ terjeng, amelyet sokan elhisznek, akár anélkül, hogy elolvassák azt. Merthogy tisztában kell lenni azzal, hogy az online térben nagyon sokan csak a címet olvassák el, azt, amit az algoritmus eléjük tár. Éppen ezért egy magát hitelesnek tartó felület kétszer is meg kellene gondolja, hogy milyen tartalmat tesz közzé, még abban az esetben is, ha azt csak április elsejei tréfának szánja!

Ne felejtjük el azt a tényt, hogy 1938. október 30-án mintegy 1,5 millió ember menekült az Egyesült Államokban a földönkívüliek támadása elől. Ez nem átverés volt, még csak nem is április elsejei tréfa, hanem egy rádiójáték. Az USA-ban halloweenre készítettek egy rádiójátékot H. G. Wells *A világok harca* című sci-fijéből, amiről a hallgatók azt hitték, hogy valóság, hogy híreket mondanak, és elkezdtek menekülni. A rádiójáték elején elhangzott, hogy ez nem a valóság, viszont sokan a műsor elejét nem hallották, arra kapcsolták be a rádiót, hogy támadnak a földönkívüliek. Ez az eset nagyon jól mutatja, hogy mekkora felelőssége van a médiának, amit nem lenne szabad egy rossz vagy akár jó viccért tönkretenni, károsítani.

Egy olyan időszakban, mint amelyben élünk, amikor a tények és a vélemények közötti határ összemosódik, amikor mindenki „szakértőként” nyilvánulhat meg egy-egy témában, kimondottan fontos lenne a sajtó feladata. A sajtó nem arra vállalkozik, hogy igazságot tegyen, hogy mindig olyan híreket közöljön, ami mindenki-

nek a tetszését elnyeri, hanem arra, hogy bemutassa a nem egy esetben fájdalmas és sokak számára nem tetsző igazságot, hogy valódi szakértőket szólítson meg, akik tényeket mondanak, akiknek az előrejelzése, következtetései szakmailag megalapozottak, és nem csak belemondanak valami számukra tetszőt a nyilvánosságba. A véleménybuborékok korszakában lehet, hogy sokan nem adnak hitelt a szaktekinélyek meglátásainak, mert kényelmesebb elhinni azt, amit valaki a fotelból a Facebookra kiírt, mert éppen újdonsült víruskutatóknak, geopolitikai vagy éppen energetikai szakértőnek érzi magát. Ha a sajtó elkezd, akár csak viccből, a nem hiteles információk közlését, akkor semmi nem fogja megkülönböztetni a komment-huszároktól.

Persze oda lehet írni, hogy április elseje, de vajon hányan látják meg? Vajon hányan veszik észre, hogy az a cikk csak egy vicc, és nem a valóság, és vajon hányan hiszik el az információt pusztán azért, mert egyezik az álláspontjukkal, kivált belőlük valamilyen reakciót? Az újságíró feladata a kapuőr szerepe is, ellenőrzi, hogy mi kerül a nyilvánosság elé. A vicc nem bűn, de kérdés, hogy hogyan van tálalva, mennyire közérthető első pillanattól fogva, hogy valójában semmi köze nincs a valósághoz? Ha valaki elhiszi, hogy az a valóság, mondjuk a cím alapján, akkor a sajtó hitelessége csorbul. Egy olyan világban pedig, ahol az álhírek, a dezinformáció és a propagandák futótűzként terjednek, ez egy hihetetlenül káros tényező, az újságírók felelőssége pedig éppen az lenne, hogy ezeket megfékezzék, kijavítsák a csúsztatásokat, nem pedig az, hogy – viccből – ők maguk generálják azokat.

Ami a fizikai erőszakon túl van: a lelki erőszak

Dr. Ábrám Zoltán

Sokat, egyre többet foglalkozik a média és a közvélemény a családon belüli erőszakkal, no meg a távoltartás lehetőségével és gyakorlatával. Elítélendő, kerülendő, megelőzendő, büntetendő. Az agresszivitást, az esetleges fizikai sérüléseket többnyire, kevés kivétellel, a férfi követi el, aki visszaél hormonjai által meghatározott erőfölényével. Igen, általában a férfi fizikailag erősebb, és az is lesz mindenféle kieroszakolt egyenlődsi ellenére. És nem fog szülni gyermeket, de gyakrabban megy haza iszákosan, könnyebben kiverheti a biztosítékot, és bizony fizikai erőszakot követhet el családtagjain. Meg azzal járó lelki sérüléseket.

Március végén a parlament elfogadta, hogy Romániában is külön jogi tényállásnak számít a nőgyilkosság, amit nyilvánvalóan a férfi követ el. Sajnos nagyon megrázó történeteket tudunk. A fővárosban olyan jelképes civil kezdeményezésre került sor, amely során a lépcsőkre kihelyezett piros cipők mindegyike egy-egy bántalmazott és meggyilkolt nő életét jelképezte, és ezáltal érzékenyíteni próbálta a társadalmat a nők elleni erőszak problémájára. A kezdeményező hangsúlyozták a társadalom felelősségét az áldozatok időben való támogatása, az esetleges tragédia megelőzése terén.

A fentiekkel teljes mértékben egyetértek, örvendek az előrelépéseknek a bántalmazott nők védelmében, elítélem az erőszakot. Messzemenően tisztelnem a nőket, mégis úgy

vélem, hogy a feminista-, majd a gendermozgalom után érdemes lesz a férfiak jogait is előtérbe hozni, és felvenni a harcot a női viselkedések ellen is. Azaz nemcsak a többnyire férfiak által elkövetett fizikai erőszak ellen, hanem a leginkább nők által kiváltott lelki erőszak ellen is fel kell emelnünk a szavunkat. Lassacsckán érik egy új mozgalom, ezúttal a férfiak egyenjogúságáért a női visszaélések ellen.

Az alábbiakban általánosságokban, statisztikailag alátámasztott következtetések alapján teszek néhány megállapítást. A nő az esetleges fizikai csatározásokban könnyebben alulmarad, az ösztrogének nehezen vehe-tik fel a versenyt a tesztoszteronnal, annál tehetségesebb a lelki kitorések (érzelmi instabilitás), egyúttal a lelki hadviselés (értsd: lelki erőszak), a manipulálás terén. A fizikai csatározások ringjébe hátránnyal, a pszichés csatátérre viszont már előnnyel tekinthet természet, adottságai tudatában. Pszichésen ingatagabb ugyan, annál következetesebben követhet el lelki agressziót. Ráadásul válságkor előnyösebb helyzetbe kerül, amennyiben az esetek abszolút többségében nála marad a kiskorú gyermek, gyermekek, és ezzel a helyzettel nemcsak élni, hanem visszaélni is lehet. Gyakran meg is teszi: befolyásolja, hangolja, félrevezeti, célirányosan kedveskedik neki, netán tiltja, rászervez egyéb programokra. Mondhatni családon belüli erőszakot, azaz immár családon kívüli erőszakot követ el volt férje irányába.

Ismertem nőt, aki csak azért képelte fel

magát, fejelte le az ajtót, és okozott véraláfutást saját karján, hogy az erőszakot válófélben levő férjére kenje. Aki sorozatosan rendőrt hí-vott megcsalt és válásra kényszerített férjére, azzal az indokkal, hogy amaz szinte fizikai agressziót követett el ellene, és ideje lenne a távoltartással (vissza)élni. Olyanról is tudok, aki válása után szisztematikus bosszút forralt, terrorizálta volt férjét. Aki mindent megtett, hogy elidegenítse gyermekét. Aki végrehaj-tóhoz fordult, hogy a minimálbért meghaladó gyermekpénzt az apa pójtjöveldelmei okán megnövelje. Aki lelki hadviseléseként omladozó víkendházat vett férjének megmaradt egykori hétvégi házuk közelében, hogy előtte keljen elhaladnia, amikor pihenni vágyna. Aki pontosan olyan márkájú autóban furikázott, mint exférje, csak pirossal, tudomást sem véve arról, hogy a jog szerint a kiskorú szabadidejét meg kellene osztania a szülők között. Folytassam a sort, a példákat, amelyek véget sem érnek? Inkább az olvasóra bízom, hiszen ő is sok, nagyon sok esetet felhozhat saját információi, tapasztalatai alapján.

Két különböző jellegű, kétféle erőszak. Az egyikről beszélünk, a másikról mélységesen hallgatunk. A fizikai agresszivitás látható, tapintható nyomokkal jár, nyilvánvalóvá teszi az áldozat fájdalmát, szenvedését. A lelki agresszivitás nem látható, a kívülálló számára nincs nyoma, az okozott szenvedést sokan önsajnálatként értékelik. Fizikai erőszak esetén a társadalom megbélyegzi az agresszort, lelki erőszak esetén az agresszor cselekedetei láthatatlanná válnak, már-már megértést is el-

nyerhetnek, miközben az áldozat nem kap elégtételt a fájdalmaira. Persze, a két erőszak nem szigorúan elkülönített, egyik kiválthatja a másikat. A nyomkövetés rendszer igyekszik megfékezni a fizikai erőszakot, a törvény szigorú igyekszik csökkenteni a nőgyilkosságot. De képes-e a nyomkövetés, a jog, az erkölcs vagy bármi más megfékezni a lelki erőszakot? Amely nemcsak egészségkárosító, hanem akár halálos is lehet. Láthatatlanul, hiszen a feldúlt férj halálos autóbalesete vagy alkoholhoz menekülése hátterében aligha ítélnék el az igazi kiváltó okot, személyt.

Nagypéntek szenvedéstörténete és a harmadnapra feltámadás jegyében kihangsúlyozhatom, hogy Jézus szeretetre felszólító szavai, példabeszédei, tettei és legfőképpen ártatlan áldozatvállalása a mérce. A legnagyobb elképzelhető fizikai erőszakot, a keresztalált szenvedte el azért, hogy áldozata, fizikai megsemmisítése és lelki megalázása hasznára legyen az emberiségnek. Ehhez képest bármely családon belüli vagy kívüli erőszak eltörpül, és arra biztat, hogy „az út, az igazság és az élet” követése az áldozat számára igazságtételt és életet jelent. Az elkövető számára pedig a bűn valódi büntetése az egyik legfájdalmasabb és legbénítőbb érzés, a bűntudat, amivel előbb-utóbb szembesülhet.

„Én elmegyek, de ne bánkódjatok, ne szomorkodjatok, mert elküldöm nektek a vigasztalót, a Szent Szellemet, aki majd megfeddi a világot bűn, igazság és ítélet tekintetében.” (János 16:8)

Hatalmas lépés az élvonal irányába

Bálint Zsombor

Újabb hatalmas lépést tett a Vírágok Ligája felé a marosvásárhelyi városi sportklub női kézilabdacsapata. Nem csupán azzal, hogy legyőzte idegenben a Seps SIC-et, segít az is, hogy a Románvásári CSM nyert a Bukaresti Știința ellen, így az A osztályos felsőházi rájátszás felénél már hat pont az előnye a következővel szemben.

Noha tíz góllal nyert a marosvásárhelyi csapat, ezúttal is csak nagyon nehezen kapta el a fonalat, az első félidőben többnyire a házigazdák vezettek egy-két góllal, miközben rengeteg technikai hibát követtek el Gergely Ákos tanítványai, és három hétméterest is kihagytak. Szerencsésükre a sepsiszentgyörgyiek sem álltak a helyzet magaslatán, ők is sokat hibáztak, így a szünetre már a CSM vonulhatott előnyben.

A második félidő is elég nehézkesen indult, azonban a lassanként javuló védekező játék, Chetreanu számos hártása meghozta az eredményét, és elkezdett nőni a marosvásárhelyiek előnye, ami a lefújásra tízgólosra duzzadt. Nagyon sok viszont a 13 technikai hiba, a 22 kihagyott lövés. Igaz, a Seps SIC 21 hibát követett el, és 23 lövése nem talált be.

A vendégcsapat keretéből ismét hiányzott Makarenko, aki a legutóbbi két meccsre visszatért ugyan, de úgy tűnik, nem épült még fel teljesen a sérüléséből, ez a teljesítményén is meglátszott.

A női kézilabda A osztály felsőházi rájátszása április 16-án, csütörtökön folytatódik, ekkor azonban a marosv-

sárhelyi csapat nem lép pályára, hiszen a Nagydísznód elleni mérkőzés már az alapszakaszban lejátszotta. Az első találkozója így 19-én, vasárnap lesz a Románvásári CSM ellen.

A marosvásárhelyi csapatnak összesen öt meccse van hátra a felsőház zárásáig, ebből három hazai pályán, és matematikailag öt pontra, azaz két győzelemre és még legalább egy döntetlenre van szüksége a feljutáshoz. Adott esetben azonban ennél kevesebb is elég lehet.

A tabella

1. Jászvásár	9	9	0	0	259-214	18
2. Marosvásárhely	9	8	0	1	283-241	16
3. Románvásár	9	5	0	4	261-260	10
4. CSU Știința	8	4	0	4	242-221	8
5. Seps SIC	9	2	1	6	237-250	5
6. Nagydísznód	9	2	1	6	219-253	5
7. Mioveni	8	2	0	6	219-240	4
8. Kolozsvár	9	1	2	6	223-264	4

Eredményjelző

Női kézilabda A osztály, felsőház, 7. forduló: Star Mioveni – Kolozsvári U 30-31, Románvásári CSM – Bukaresti Știința 32-31, Sepsiszentgyörgyi Seps SIC – Marosvásárhelyi CSM 22-32, Nagydísznódi Măgura – Jászvásári CSM 17-25.

Jegyzőkönyv

Női kézilabda A osztály, felsőház, 7. forduló: Sepsiszentgyörgyi Seps SIC – Marosvásárhelyi CSM 22-32 (10-12).

Sepsiszentgyörgy, Szabó Kati Sportcsarnok, 100 néző. Vezette: Adrian Georgescu (Bukarest), Bogdan Isdrăilă (Bukarest).

Seps SIC: Demeter – Crețu 4 gól, Damian 3, Rău 2, Lupișca 2, Szabó 1, Marton (Banu 4, Kolumbán 3, Ghinea 1, Solymosi 1, Soreanu 1, Cristian, Barla)

Marosvásárhely: Chetreanu 1 gól (Albu) – Sîrb 6, Rusneac 6, Scutaru 5, Bărăbaș 2, Danciu 1, Munteanu-Korodi 1 (Burić 4, Țifui 3, Oprea 2, Tóth 1, Butomo).

Kétfólos hátrányban Szoboszlaiék és a Barcelona is, Madridban kikapott a Real

A Szoboszlai Dominikkal és Kerkez Milossal felálló Liverpool FC a címvédő Paris Saint-Germain otthonában, az FC Barcelona pedig hazai pályán az Atlético Madridtól kapott ki 2-0-ra a labdarúgó Bajnokok Ligája negyeddöntőjének szerdai, első mérkőzésén. Kedden a Bayern München 2-1-re nyert a Real Madrid otthonában, az Arsenal pedig 1-0-ra győzött a Sporting CP vendégeként.

A francia fővárosban Szoboszlai és Kerkez is kezdő volt, és mindkét magyar válogatott játékos a 78. percben cserélték le. A 11. percben Désiré Doué addig cselezgetett a tizenhatos sarkánál, amíg tisztára játszotta magát, majd látványos mozdulattal a kapu hosszú felső sarkába lőtt. A brazil Alisson Beckert helyettesítő grúz Giorgij Mamardashvili nem védhetett, mert a labda a lövés pillanatában megpattant Jeremie Frimpong lábán. Az első félidőben a PSG akkora fölényben volt, hogy 75-25 százalék lett a labdabirtoklás aránya a javára, nyolc kapura lövése volt, ezzel szemben a Liverpoolnak egy sem. A 65. percben Joao Neves remek ütemű passza után Hvića Kvaracselia látványos cselsorozatba kezdett, majd öt méterről betalált, ezzel megduplázta a különbséget. A 87. percben Ousmane Dem-

bélé a kapufát találta el. Az angol bajnoki cím védője a második félidőben háromszor kísérletezett kapura lövéssel, de egyszer sem járt sikerrel.

Barcelonaiban a hazaiak a szünet előtt megfogytak, mert Pau Cubarsi a kaputól 21 méterre utolsó emberként szabálytalankodott a kiugró Giuliano Simeonéval szemben. Kovács István játékvezető előbb sárga, a videóbíró visszajátszás megtekintése után viszont piros lapot adott a vétkesnek. A szabadrúgást Julián Álvarez bombázta a hálóba, így a fővárosiak 1-0-ra vezettek a szünetben. Az 53. percben Marcus Rashford szabadrúgását Juan Musso a keresztlécra ütötte, majd a hetvenedik percben Matteo Ruggeri pontos beadását Alexander Sörloth közvetlen közelről értékesítette. A katalánok mindkét félidőben – az emberhátrányban töltött másodikban is – többet birtokolták a labdát, és több kapura lövésük volt, végül mégis 2-0-ra kikaptak, pedig előző négy hazai BL-meccsükön 19 gólt szereztek.

Madridban a 41. percben a vendégek letámadása és labdaszerzése után Serge Gnabry ugratta ki tökéletes ütemben Luis Díazt, aki 11 méterről higgadtan a hálóba lőtt. A másod-

dik félidőből mindössze húsz másodperc telt el, amikor megduplázta előnyét a Bayern: Michael Olise passzát a teljesen őrizetlenül hagyott Harry Kane értékesítette 18 méterről, középről. A 74. percben Trent Alexander-Arnold lőtte a labdát hajszálpontosan a kapu elé, Kylian Mbappé pedig közvetlen közelről a hálóba passzolt, ezzel szépítettek a hazaiak.

Lisszabonban a hetedik percben Maximiliano Araujo bombáját David Raya a kereszt-

lécra ütötte, a 16. percben pedig egy vendég-szöglet után szintén a keresztléc mentett. A 63. percben Gyökeres Viktor passzát Martin Zubimendi lőtte a hálóba 18 méterről, de les miatt nem adták meg az Arsenal gólját. A meccs hajrájában két nagy helyzete is volt a Sportingnak, de egyiket sem sikerült értékesítenie, ráadásul a 91. percben Gabriel Martinelli centerezését Kai Havertz gólrá váltotta, ezzel az Arsenal is idegenben került előnybe. Az angol bajnokságban listavezető londoniak így továbbra is veretlenek portugál riválisukkal szemben, mérlegük immár három győzelem és három döntetlen.

A visszavágókat jövő kedden és szerdán játsszák. A BL döntőjét május 30-án a Puskás Arénában rendezik.

Eredményjelző

Bajnokok Ligája, negyeddöntő, első mérkőzések: Paris Saint-Germain (francia) – Liverpool FC (angol) 2-0 (1-0), FC Barcelona (spanyol) – Atlético Madrid (spanyol) 0-2 (0-1), Real Madrid (spanyol) – Bayern München (német) 1-2 (0-1), Sporting CP (portugál) – Arsenal (angol) 0-1 (0-0).

Fotó: a PSG – Paris Saint-Germain közösségi oldala

Körözött személyt azonosítottak egy vonaton

Vasútállomások környékén razziázott a rendőrség

Egy körözött személyt és lefoglalásra feljegyzett járművet is azonosítottak az április 7-i ellenőrző akciók keretében. A Maros Megyei Közlekedési Rendőrség munkatársai összehangolt akciót hajtottak végre a közrend és köznyugalom fenntartása érdekében a reptéri ellenőrzéseket követően, ezúttal vasútállomásokon, valamint a vasúti átjárók környékén a balesetek megelőzése céljából.

A tevékenységek a Maros Megyei Rendőr-főkapitányság közlekedési és kriminalisztikai szolgálatának rendőreivel, köztük nyomkövető feladatokra specializált kutyás egységgel, továbbá a Maros Megyei Csendőrség és a Bevándorlási Főfelügyelőség támogatásával valósultak

meg, közös erőfeszítésként a közbiztonság növelése és a hatékony helyszíni ellenőrzések érdekében.

Az akció során 205 személyt és 117 gépjárművet ellenőriztek, hét vasúti átjárót figyeltek meg, valamint nyolc személyszállító vonaton végeztek járőrszolgálatot.

A feltárt szabálytalanságok miatt 34 szabálysértési bírságot szabtak ki, összesen több mint 11.000 lej értékben, többségüket a közlekedési szabályok megsértése miatt, a közúti közlekedésre vonatkozó 195/2002. számú sürgősségi kormányrendelet alapján. Kiegészítő intézkedésként két vezetői engedélyt és három forgalmi engedélyt vontak be, valamint egy pár rendszámtáblát is lefoglaltak.

Az ellenőrzések során egy vonaton a rendőrök egy olyan személyt is

azonosítottak, aki a Román Rendőrség adatbázisában körözés alatt állt, mivel nem tett eleget a szexuális bűnelkövetők nyilvántartásában szereplő személyekre vonatkozó jogi kötelezettségének, ezért az ügyben a szükséges lépéseket megtették.

Ugyancsak az akció keretében azonosítottak egy személygépkocsit, amelyre lefoglalási jelzés volt érvényben, ennek kapcsán megtették a forgalmi engedély bevonására és a szükséges eljárási dokumentumok elkészítésére vonatkozó jogi intézkedéseket.

Az ilyen jellegű akciók a jövőben is folytatódnak az antiszociális cselekmények megelőzése és az állampolgárok biztonságának növelése érdekében – tájékoztatott a Maros Megyei Rendőr-felügyelőség sajtóosztálya. (pálosy)

Lakástűz Görgényesóáknán

Április 8-án, szerdán a Maros megyei hivatásos tűzoltókat két esethez riasztották. Hajnali fél ótkor a zászrégeni tűzoltókat Görgényesóáknára irányították, egy lakóházban keletkezett tűzhöz. A helyszínre két vízzel és habbal töltött tűzoltóautóval érkeztek. A helyszínen egy rohammentő is tartózkodott. A ház tetőtere mintegy 100 négyzetméteren égett le.

Háztartási készülék füstölt

Ugyanaznap 7.40-kor a dicsőszentmártoni tűzoltókat a helybéli Köztársaság utcába, egy irodába hívták, ahol füst keletkezett, amelyet elektromos háztartási készülék okozott. A tűzoltók kiszellőztették a helyiséget. (pálosy)

Fotó: ISU

Tisztább látás.

akár **-40%**
KEDVEZMÉNY
LENCSEKRE

PROGRESSZÍV

BLUE

GREEN

HARD COATED

*a készlet erejéig érvényes

A tökéletes látás a jó döntéssel kezdődik.
LÁSD A KÜLÖNBSÉGET.
Érezd a kényelmet.

 www.optofarm.ro

SZOLGÁLTATÁS – ÜZLETI AJÁNLAT

**REDŐNYÖK, SZALAG-
FÜGGÖNYÖK, ROLET-
TÁK, GARÁZSKAPUK** és
egyéb árnyékolástechnikai
cikkek, automatizált változa-
tok, nyílászárók. TERASZ-
BEÉPÍTÉS üveggel és
ponyvával. Tel. 0745-379-
638. (69098)

**MAGÁNCÉG KÖNYVE-
LŐT** alkalmaz. Érdeklődni a
következő telefonszámon:
0723-244-200. (sz.)

MEGEMLEKEZÉS

Fájó szívvel emlékezünk a
szeretett, dolgos kezű édes-
apámra,
GÁLFI ÖDÖNRE
halálának 19. évfordulóján.
Emléke legyen áldott, nyu-
galma csendes!
Emlékét őrzi lánya, unokái
családjukkal. (28021-I)

*„Én vagyok a feltámadás és az élet, aki hisz énbennem,
ha meghal is, él.” János 11:25*

Hálával és szeretettel szívemben emlékezem drága édes-
apámra,

NAGY SÁNDOR
gépészmérnökre,
halálának 27. évfordulóján. Drága emléked szívemben
őrzöm. Lányod, Judit-Noémi. (28133-I)

Küldőpapírral **ingyenes reumatológiai vizsgálat a Procardiánál.**
Érdeklődni lehet a 0265/210-087-es telefonszámon. (69234)

KORONKA KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA bejelenti a Koronka község összes kataszteri körzetére
vonatkozó kataszteri műszaki dokumentumok közzétételét a következő időszakban: 2026. április 14. – 2026.
június 15.

A nyilvános kifüggesztés helye: az önkormányzat székhelye.

A helyszín azonosításához kijelölt tájékoztató pont Székelybós faluban a Bodoni Sándor utca 30. szám
alatti kultúrház, irányítószám: 547367, Maros megye.

A kataszteri műszaki dokumentumok helyesbítésére irányuló kérelmeket a Koronkai Polgármesteri Hi-
vatal székhelyén, valamint a Marosvásárhelyi Kataszteri és Ingatlan-nyilvántartási Hivatalhoz e-mailen
lehet benyújtani: ms@ancpi.ro.

Amennyiben a helyesbítési kérelmeket elektronikus úton nyújtják be, a bizonyító iratok tartalmának vál-
tozatlanágát a számítógépes adathordozón történő átadáskor a benyújtó igazolja minősített elektronikus
alírással, a hatályos szabályozásnak megfelelően.

A kataszteri műszaki dokumentumok az Országos Kataszteri és Ingatlan-nyilvántartási Ügynökség hon-
lapján: https://www.ancpi.ro/pnccf_docs/?dir=Mure%C8%99/Corunca/ is közzétételre kerülnek.

Az országos kataszter- és földhivatali programmal kapcsolatos információk az ANCPi honlapján, a
<https://www.ancpi.ro/pnccf/> címen érhetők el.

*A hirdetési rovatban megjelent közlemények,
reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja
a felelősséget!*

ADÁSVÉTEL

ELADÓ 30 m vaskerítés nagyon jó állapotban, bon-
tásból tűzifa, nagyon olcsón. Tel. 0740-566-991.
(28134-I)

KÜLÖNFÉLÉK

VÁLLALOK lakásfelújítást, szobafestést, mázolás-
t, csempézést, szalagparketta lerakását, ajtó-, ablak-
beállítást, spalettakészítést stb. Tel. 0740-542-957.
(28136-I)

HÁZTETŐT készítünk cserépből, lemezből, kisebb
javításokat vállalunk. Festünk, szigetelünk és többféle
munkát vállalunk. Tel. 0745-680-818. (28069)

VÁLLALUNK: szobafestést, ereszcatorna-készít-
tést, szigetelést, oromdeszka-burkolást, kerítés-, te-
raszkészítést, rámolást, kert-, háztakarítást, új tető
készítést, parkettcsiszolást, a beázásokat kijavítjuk.
Garanciát vállalunk. Tel. 0742-344-119, Emil. (28070)

VÁLLALOM idős nő vagy férfi gondozását. Tel. 0756-
884-830. (28104)

ELSZÁLLÍTUNK bútort, ruhát, felesleges dolgokat,
autóakkumulátort, autófelnit, törmeléket, kábelt, ócs-
kavasat. Tel. 0747-816-052, 0770-620-599. (28109)

Fájdalommal emlékezünk a felejthetetlen férjre, édesapára,
testvére,

VASS GYULÁRA
aki 16 éve örökre távozott. Emlékét kegyelettel őrizzük.
Nyugodjon békében!

Szerettei. (28122-I)

Szomorú szívvel emlékezünk a drága feleségre, szerető
édesanyára, gondoskodó nagymamára,

KOVÁCS ÉVÁRA
szül. Bari
aki öt éve, április 11. óta nincs közöttünk. Emléke legyen
áldott, nyugalma csendes!

A szerető család. (28123-I)

*Megállunk néma sírod mellett, szeretnénk megfogni még
egyszer a kezed, és megköszönni végtelen szereteted.
Imádtad családod, mindenkit szerettél, boldog voltál, ha
örömet szerezteél. Az élet szép volt és vidám, de elröbölt
tőlünk a kegyetlen halál. Elfeledni téged soha nem lehet,
te voltál a jószág és a szeretet. Elvitted a fényt, a meleget,
csak egy sugarat hagytál: az emlékedet.*

Szívünkben el nem múló fájdalommal gondolunk a szere-
tett férjre, gondos édesapára, a szászcsávási születésű
SZÉKELY ISTVÁNRA

(Pista bácsi)
halálának 10. évfordulóján. Nyugodjál békében! (28135)

*Megpihenni tértél, a fájdalmat elhagyva, melyet remény-
kedve, türelemmel viseltél magadban.
Temető csendje adjon neked nyugalmat,
szívünk bánata örökre megmarad.*

Fájó szívvel emlékezünk a somosdi
DÓCZI IRÉNRE
halálának 12. évfordulóján.
Emlékét őrzi bánatos férje és családja. (28150)

ELHALÁLOZÁS

Szívünk mély fájdalommal, de Isten akaratában megnyu-
godva tudatjuk, hogy a szeretett férj, édesapa, nagytata,
após, rokon és szomszéd,

id. **SOÓS ISTVÁN**
végrehajtó
89 évesen, április 8-án csendesen megpihent. Drága ha-
lottunkat 2026. április 11-én 12 órakor kísérik utolsó út-
jára a marosvásárhelyi református temetőbe. Pihenése
legyen csendes, emléke áldott!

A gyászoló család. (p-I)

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy

Dr. TÓDUCZ ENDRE

szeretett Édesapa és Testvér,
pszichiáter főorvos

2026. április 2-án, életének 75. évében elhunyt.

Temetésére 2026. április 13-án 11 órától
a marosvásárhelyi római katolikus temetőben kerül sor.

Emlékét szeretettel és tisztelettel őrizzük.

A gyászoló család

ORSZÁGGYŰLÉSI VÁLASZTÁS 2026

Tájékoztató a magyar országgyűlési képviselők választásáról a ROMÁNIÁBAN élő magyar állampolgárok részére

I.

A magyarországi lakcímmel **NEM** rendelkező magyar állampolgárok:
amennyiben élni szeretnének szavazati jogukkal, kérniük kell a központi névjegyzékbe történő felvételüket.

A névjegyzékbe vételi kérelemnek legkésőbb 2026. március 18-án 16.00 óráig kell beérkeznie a Nemzeti Választási Irodához.

A névjegyzékbe vételi – regisztrációs – kérelem előterjeszhető elektronikusan a www.valasztas.hu weboldalon, vagy személyesen vagy kézbesítési meghatalmazott útján Magyarország romániai külképviseletein, postai úton pedig a Nemzeti Választási Irodához is eljuttatható. A nyomtatvány kitöltéséhez segítség kérhető Magyarország romániai külképviseletein (CSÍKSZEREDAI FŐKONZULÁTUS vagy KOLOZSVÁRI FŐKONZULÁTUS vagy BUKARESTI NAGYKÖVETSÉG) is.

A magyarországi lakcímmel nem rendelkező magyar állampolgárok a névjegyzékbe vételt követően levélben szavazhatnak. A választópolgárnak a névjegyzékbe vételi kérelemben kell nyilatkoznia arról, hogy hová kéri a szavazási levélsomag kézbesítését. A szavazási levélsomag kézbesítése kérhető saját postacímre, Magyarország romániai külképviseleteire (CSÍKSZEREDAI FŐKONZULÁTUS vagy KOLOZSVÁRI FŐKONZULÁTUS vagy BUKARESTI NAGYKÖVETSÉG), vagy Magyarországon a kijelölt települések polgármesteri hivatalában működő helyi választási irodába.

Őn a regisztrálástól számított 10 évig szerepel a névjegyzékben, ezen időszakban valamennyi országgyűlési választáson és országos népszavazáson részt vehet.

A **SAVAVAZÁSI LEVÉLCSOMAG ÁTVEHETŐ** a választópolgár által a regisztrációs kérelemben megjelölt helyszínen és módon:

SZEMÉLYESEN	A kérelemben megjelölt magyar külképviseleten (CSÍKSZEREDAI FŐKONZULÁTUS vagy KOLOZSVÁRI FŐKONZULÁTUS vagy BUKARESTI NAGYKÖVETSÉG).	a CSÍKSZEREDAI és a KOLOZSVÁRI FŐKONZULÁTUSON 2026. március 28. és április 10. között minden nap (hétfőn és ünneppon is) 7.00 órától 21.00 óráig, április 11-én 7.00 órától 22.00 óráig, és a szavazás ideje alatt április 12-én 6.00 órától 19.00 óráig a BUKARESTI NAGYKÖVETSÉGEN 2026. március 28. és április 11. között munkanapokon 9.00 órától 16.00 óráig és a szavazás ideje alatt április 12-én 6.00 órától 19.00 óráig
SZEMÉLYESEN	A kérelemben megadott - erre kijelölt - magyarországi településen, a polgármesteri hivatalban működő helyi választási irodában.	2026. március 28. és április 11. között munkanapokon 9.00 órától 16.00 óráig és a szavazás ideje alatt április 12-én 6.00 órától 19.00 óráig
SAJÁT POSTACÍMEN	Ez esetben a Nemzeti Választási Iroda postai úton küldi meg a szavazási levélsomagot a kérelemben megjelölt postacímre.	

A szavazási levélsomag személyes átvétele során a választópolgár személyazonosságát érvényes (magyar vagy román) személyazonosító igazolvánnyal, útlevéllel vagy magyar vezetői engedéllyel köteles igazolni. Amennyiben a román személyazonosító okmányon és az átvételi jegyzéken szereplő személyes adatok eltérnek, úgy az eltérés tisztázása érdekében további dokumentumok (magyar lakcímkártya, honosítási okirat) bemutatása válhat szükségessé.

A szavazatot tartalmazó **VÁLASZBORÍTÉK LEADÁSA** történhet:

Magyarország külképviseletein (CSÍKSZEREDAI FŐKONZULÁTUS vagy KOLOZSVÁRI FŐKONZULÁTUS vagy BUKARESTI NAGYKÖVETSÉG).	a CSÍKSZEREDAI és a KOLOZSVÁRI FŐKONZULÁTUSON 2026. március 28. és április 10. között minden nap (hétfőn és ünneppon is) 7.00 órától 21.00 óráig, április 11-én 7.00 órától 22.00 óráig, és a szavazás ideje alatt április 12-én 6.00 órától 19.00 óráig a BUKARESTI NAGYKÖVETSÉGEN 2026. március 28. és április 11. között munkanapokon 9.00-órától 16.00 óráig és a szavazás ideje alatt április 12-én 6.00 órától 19.00 óráig,
Magyarországon az országgyűlési egyéni választókerületek székhelyein, a polgármesteri hivatalban működő helyi választási irodában.	2026. március 28. és április 11. között munkanapokon 9.00 órától és 16:00 óráig és a szavazás ideje alatt április 12-én 6.00 órától 19.00 óráig
Visszajuttatható a Nemzeti Választási Irodába postai úton	úgy, hogy a levélszavazatot tartalmazó boríték legkésőbb április 12-én 19 óráig beérkezzen a Nemzeti Választási Irodához

II.

A magyarországi lakcímmel **RENDELKEZŐ** magyar állampolgárok:
személyesen szavazhatnak a magyarországi lakóhelyük szerint kijelölt szavazókörben.

Ha a szavazás napján külföldön tartózkodik és Magyarország valamelyik külképviseletén szeretne szavazni, legkésőbb 2026. április 2-án 16.00 óráig kérnie kell a külképviseleti névjegyzékbe vételt. A kérelem benyújtható elektronikus úton – elektronikus azonosítással – a www.magyarorszag.hu honlapon, vagy személyesen, illetve kézbesítési meghatalmazott útján bármely magyarországi helyi választási irodában vagy bármelyik külképviseleti választási irodában. A magyarországi lakcímmel rendelkező választópolgárok, akik jelentkeztek a külképviseleti szavazásra, a kiválasztott külképviseleten 2026. április 12-én, vasárnap (6.00 és 19.00 óra között) adhatják le szavazatukat kizárólag személyesen. A szavazás feltétele, hogy személyazonosságukat igazolják a következő, magyar hatóság által kiállított érvényes igazolványok valamelyikének bemutatásával: személyazonosító igazolvány, útlevél vagy vezetői engedély.